

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
KAMU İKTİSADI TEŞEBBÜSLERİ KOMİSYONU
TUTANAK DERGİSİ

16'ncı Toplantı
28 Mayıs 2025 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi 'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

- 1.- Komisyon Başkanı Mustafa Savaş'ın, Komisyonun bugünkü gündemine ilişkin açıklaması
- 2.- Komisyon Başkanı Mustafa Savaş'ın, Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın Sümer Holding Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının geneli üzerindeki görüşmelerde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

III.- İHTİSAS KOMİSYONLARI

A) Görüşmeler

- 1.- Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğünün (DMO) 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri
- 2.- Milli Piyango İdaresi Genel Müdürlüğünün 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri
- 3.- Ankara Doğal Elektrik Üretim ve Ticaret Anonim Şirketinin (ADÜAŞ) 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri
- 4.- Tasfiye Hâlinde Karadeniz Bakır İşletmeleri Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri
- 5.- Doğusan Boru Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri
- 6.- Sümer Holding Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ KOMİSYONU

---0---

16'ncı Toplantı
28 Mayıs 2025 Çarşamba
---0---

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu saat 14.38'de açıldı.

Komisyon Başkanı Mustafa Savaş,
Komisyonun bugünkü gündemine,
Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın Sümer Holding Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının geneli üzerindeki görüşmelerde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,
İlişkin açıklama yaptı.

Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğünün (DMO) 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesapları, görüşmeleri yapılarak ibra edildi.

Millî Piyango İdaresi Genel Müdürlüğünün 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesapları, görüşmeleri yapılarak ibra edildi.

Ankara Doğal Elektrik Üretim ve Ticaret Anonim Şirketinin (ADÜAŞ) 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesapları, görüşmeleri yapılarak genel görüşmeye sunuldu.

Tasfiye Hâlinde Karadeniz Bakır İşletmeleri Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesapları, görüşmeleri yapılarak genel görüşmeye sunuldu.

Doğusan Boru Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesapları, görüşmeleri yapılarak genel görüşmeye sunuldu.

Sümer Holding Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesapları, görüşmeleri yapılarak genel görüşmeye sunuldu.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından, Türkiye Emlak Katılım Bankası Anonim Şirketi ve bağlı ortaklıkları ile Türk Reasürans Anonim Şirketi ve Türk Katılım Reasürans Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarını görüşmek için 17 Haziran 2025 Salı günü saat 14.30'da toplanmak üzere toplantıya 17.51'de son verildi.

28 Mayıs 2025 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.38

BAŞKAN: Mustafa SAVAŞ (Aydın)

BAŞKAN VEKİLİ: Yüksel COŞKUNYÜREK (Bolu)

SÖZCÜ: Mevlüt KARAKAYA (Ankara)

KÂTİP: Durmuş Ali KESKİNKILIÇ (Karabük)

----- 0 -----

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayıştay Başkanlığımızın ve kurumlarımızın değerli temsilcileri; hepiniz hoş geldiniz.

28'inci Yasama Dönemi Üçüncü Yasama Yılı'nın 16'ncı Birleşimini açıyorum.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Mustafa Savaş'ın, Komisyonun bugünkü gündemine ilişkin açıklaması

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Bugünkü gündemimizde Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü, Millî Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü, Ankara Doğal Elektrik Üretim ve Ticaret Anonim Şirketi, Tasfiye Hâlinde Karadeniz Bakır İşletmeleri Anonim Şirketi, Doğusan Boru Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi, Sümer Holding Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarının bilanço ve netice hesapları yer almaktadır.

III.- İHTİSAS KOMİSYONLARI

A) Görüşmeler

1.- Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü'nün (DMO) 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Toplantımıza, Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğüyle başlıyoruz. Sayın Genel Müdürlüğümüzden başlamak üzere toplantımıza katılan kurum ve Sayıştay temsilcilerimizin kendilerini Komisyonumuza tanıtmalarını rica ediyorum.

(Katılımcılar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ederim.

Sunumunu yapması için sözü Sayın Genel Müdürlüğüne veriyorum.

Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

DEVLET MALZEME OFİSİ GENEL MÜDÜRÜ ŞİNASİ CANDAN - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri, Sayıştayımızın değerli temsilcileri, değerli katılımcılar; Sayıştay Başkanlığının Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü 2021 ve 2022 yılları denetim raporları ve Sayın Komisyonunuzca gerçekleştirilecek denetim programı kapsamında Genel Müdürlüğümüz hakkında kısaca bilgi verdikten sonra faaliyet sonuçlarımız, çalışmalarımız ve hedeflerimiz hakkında bilgi arz edeceğim.

Devlet Malzeme Ofisi, 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'ye tabi ve bu Kanun Hükmünde Kararname'ye göre hazırlanarak 1899 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı'yla yürürlüğe giren Devlet Malzeme Ofisi Satınalma Ana Statüsü hükümlerine göre faaliyet gösteren bir iktisadi devlet teşekkülüdür. Türkiye'nin merkezî satın alma gücü olarak kamu alımlarını, kamu hizmetlerinin aksamaması ve kaynak tasarrufu sağlanması önceliklerini gözeterek merkez teşkilatında 9 ana hizmet birimi, 4 danışma ve denetim birimi, 6 yardımcı hizmet birimi, taşra teşkilatında ise 7 bölge müdürlüğü ve 4 irtibat büro müdürlüğü vasıtasıyla gerçekleştirmektedir. Ürün, fiyat ve kalite standardizasyonunu ve tedarik zincirini korumayı gözetken alım süreçleriyle Devlet Malzeme Ofisi kamu alımlarında fiyatları disipline edici ve dengeleyici bir rol oynamaktadır. Ayrıca, yerli üreticilere de destek sağlayarak ülke ekonomisinin sürdürülebilir kalkınmasına önemli katkılar sunmaktadır.

1926 yılına kadar uzanan bugünkü DMO olma yolculuğunda en önemli adım 1954 yılında Devlet Malzeme Ofisi olarak yapılanmasıyla atılmıştır. 1984 ve 2007 Ana Statüleri sonrasında 25 Aralık 2019 tarihli mevcut Ana Statüsü'yle iş ve işlemlerini sürdürmekte olan DMO, kâğıt ve kırtasiye ürünlerinden başlayarak son teknoloji bilişim ürünlerine, büro makinaları ve malzemelerine, taşıtlara, ilaçlara, tıbbi cihazlara ve malzemelere, akaryakıt ürünlerine kadar çok sayıda ürünü temin etmekte, dijitalleşmeyi, standardizasyonu, kaliteyi ve tasarrufu hizmet anlayışının merkezine almış bulunmaktadır. Tarihî sürecine ve bugünkü sağladığı değere bakıldığında DMO, yerli üretimi destekleyen ve ekonomimize uzun vadeli katkılar sağlayan stratejik bir kurum hâline dönüşmüştür. Özellikle, fiyat düzenleyici rolü, kaliteyi hizmet anlayışının başına alması ve tedarik zincirlerini koruma politikası sayesinde kamu ihtiyaçlarının istikrarlı ve sürdürülebilir şekilde karşılanmasını sağlayarak dengeleyici bir rol oynamaktadır. Pandemi sürecinde de ihtiyaç duyulan aşı, maske ve bazı sağlık ürünlerinin yurt içi ve yurt dışından tedarikinde bu rolünü devam ettirmiş ve yerli Covid-19 aşısı Turkovac'ın üretimine destek olmuştur.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri, değerli katılımcılar; 2018 yılında devreye alınan Sağlık Market uygulaması, 2020 yılında devreye alınan KamuTOS üzerinden akaryakıt tedariki uygulaması ve Türkiye'nin otomobili TOGG'un kamu kurum ve kuruluşlarına satışı gibi önemli roller üstlenilmiştir; bu alanlarda geliştirmeler yapılarak bu yıl da hacimleri artarak devam etmektedir.

233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye tabi bir iktisadi devlet teşekkülü olan DMO, merkez alım modelleriyle birlikte mevcut tedarik süreçlerini yerine getirirken 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na göre işlem yapmaktadır. Kamu İhale Kanunu'nun 3'üncü maddesi çerçevesinde belirlenen tutarın altındaki alımlar ile taşıt alımı, taşıt kiralama, akaryakıt alımı ile ilaç, tıbbi malzeme ve tıbbi cihaz alımlarında Kamu İhale Kanunu'yla uyumlu bir şekilde hazırlanan ve Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe

konulmuş olan DMO Satınalma Yönetmeliği ile DMO Satış Yönetmeliği başta olmak üzere DMO mevzuatı hükümleri uygulanmaktadır.

DMO, 2024 yılında 10 bini aşkın kamu kurum ve kuruluşunun ihtiyaç duyduğu 36 binden fazla ürünü yaklaşık 1.600 tedarikçiden 3 farklı tedarik yöntemiyle karşılamaktadır. Müteferrik tedarik dediğimiz talep konusu ürünlerin DMO Satınalma Yönetmeliği'nde belirtilen satın alma usulleri kullanılarak yapılacak ihale ve e-ihaleler yoluyla ve diğer satın alma usulleriyle; katalog ürünleriyle tedarik usulümüzde kamu kurum ve kuruluşlarının talepleri çerçevesinde açık satışlara ait satın alma sözleşmesi, protokol ve çerçeve anlaşma imzalanan tedarikçilerden ihale veya e-ihale yapılmak suretiyle ya da katalog siparişi verilmek suretiyle; stok ürünleriyle tedarik usulümüzde yapılacak ihale ve e-ihaleler yoluyla alımı yapılan ve stoklanan ürünlerden temin edilmesidir. Bu 3 tedarik yönteminde mevzuatta belirlenen kural ve limitlere göre uygulanan ihale ve e-ihaleler veya katalog siparişi verilmesi gibi satın alma yöntemleri kullanılmaktadır. Bu satın alma yöntemlerinden e-ihale ve ihalelerin toplam alımlara oranı son iki yılda yaklaşık yüzde 72 seviyesinde gerçekleşirken ürünlerle (sağlık ve diğer gruplar) ilgili fiyat ve teknik özelliklerin Devlet Malzeme Ofisi e-satış portalında kamuya açık bir şekilde yayımlandığı ve kamu kurum ve kuruluşlarının ihtiyaçlarını belirli tutar limitleri çerçevesinde portal üzerinden sipariş vererek temin ettiği alımların oranı yaklaşık yüzde 27,5 seviyesinde ve stok yöntemine göre alımlar yüzde 0 ile yüzde 1 arasında gerçekleşmektedir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; denetim yılları olan 2021 yılında Devlet Malzeme Ofisinin satış tutarı 35 milyar 994 milyon 613 bin 326 TL iken, 2022 yılında bir önceki yıla göre yüzde 35,9 artış göstererek 48 milyar 915 milyon 106 bin 95 TL'ye, 2023 yılında bir önceki yıla göre yüzde 49 artış göstererek 72 milyar 858 milyon 893 bin 832 TL'ye, 2024 yılında önceki yıla göre yüzde 49 artış göstererek 108 milyar 397 milyon 8 bin 585 TL'ye ulaşmıştır. Devlet Malzeme Ofisi aracılığıyla yapılan alımların toplam kamu alımları içindeki payı 2024 yılında yüzde 30 düzeyinde gerçekleşmiştir.

Bu noktadan sonra sizlere Devlet Malzeme Ofisinin rolünü ve faaliyetlerine yönelik düzenleme, çalışma ve hedeflerini arz edeceğim. On İkinci Kalkınma Planı, Orta Vadeli Program ve Cumhurbaşkanlığı yıllık programları gibi üst politika belgelerinde DMO'ya merkezî tedarik yapısının güçlendirilmesine yönelik çalışmaların kapsamı genişletilerek sürdürülmesi, merkezî akaryakıt tedariki çalışmalarının tüm kurum ve kuruluşlara yaygınlaştırılması, Sağlık Market'in daha da geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapılması, teknoloji girişimciler tarafından geliştirilen ürünlerin DMO Tekno Katalog platformu üzerinden kamu pazarına ulaşması sağlanarak söz konusu ürünlerin ticarileşme ve markalaşma süreçlerinin desteklenmesine yönelik faaliyetler yürütülmesi, kamu taşıt tedarik süreçlerinde yerli ve çevreci araçlara öncelik verilmesi ile TOGG tedarikinin tamamen DMO üzerinden yürütülmesi gibi önemli görevler verilmiştir.

2018 yılında hayata geçirilen, mevcut anlaşması olan aktif 14 bini aşkın tıbbi malzeme ve 3 bini aşkın ilaç çeşidine ulaşmış olan Sağlık Market uygulamasıyla 81 ilimizde yer alan Sağlık Bakanlığı ve üniversite hastanelerinin ihtiyaç duyduğu ilaçlar ve tıbbi malzemeler uygun fiyat, kaliteli ürün ve hızlı tedarik anlayışıyla karşılanmaktadır. Tüm bilişim altyapısı DMO'nun tecrübesi ve imkânları kullanılarak geliştirilmiş olan bu uygulamada iki gün gibi kısa süre zarfında yüz binlerce bölgesel ve il bazlı ihale aynı anda ve elektronik olarak yapılabilmektedir. Bu ihalelerde özellikle yerli firmalara avantajlar sunulurken kamu alımlarında yerli üretimin payı artırılmakta ve KOBİ düzeyindeki tedarikçilerimizin gelişmesine katkı sağlanmaktadır. Ayrıca, bu uygulama altyapısı sayesinde ayda on binlerce tedarikçi faturası SGK'yle yapılan entegrasyon çerçevesinde işleme alınarak ödemeleri gerçekleştirilmektedir. Sağlık Market süreçlerinde 2023 itibarıyla önemli bir dönüşüm yaşanmış, sistem daha şeffaf, nitelikli ve bilimsel temellere dayalı hâle getirilmiştir. Ürünlerin uzman komisyonlarca değerlendirilmesi kalite standartlarını yükseltirken, dijitalleşme sayesinde süreçler daha izlenebilir bir yapıya kavuşmuştur. Özellikle kamu hastanelerinde tedarik süreçlerinin dijital ortamda izlenebilmesi operasyonel verimliliği artırmış ve kamu kaynaklarının daha etkin kullanımı sağlanmıştır. Yapılan iyileştirmeler neticesinde sağlık tesislerinden alınan geri bildirimlerde memnuniyet artarken muayene süreçlerinde de dikkate değer bir iyileşme temin edilmiştir.

Benzer bir şekilde, tasarruf odaklı merkezî tedarik politikamız kapsamında, kamu kurumlarının akaryakıt ihtiyacının tedarik edilmesi için yine DMO tarafından geliştirilerek 2020 yılında hayata geçirilen Kamu Akaryakıt Taşıt Otomasyon Sistemi'nde kayıtlı yaklaşık 160 bin kamu kurumu aracı aktif olarak akaryakıt almaktadır. Uçtan uca tüm süreçleri elektronik olarak yürütülmekte olan KamuTOS'la bugüne kadar yaklaşık 1,1 milyar litrelik işlem hacmine ulaşılmış ve bugünkü fiyatlar üzerinden toplamda 3 milyar TL üzerinde tasarruf sağlanmıştır. Ayrıca, Devlet Malzeme Ofisi ile Türkiye'nin Otomobili Girişim Grubu Sanayi ve Ticaret AŞ (TOGG) arasında 17 Mart 2020 tarihinde imzalanan protokolle ilk alım 2023 yılında C-SUV modelinden 500 adet olmak üzere, 2035 yılı sonuna kadar 9.500 adet C-SUV, 15.750 adet C-Sedan, 4.750 adet VAN modellerinden oluşan toplam 30 bin adet elektrikli otomobil alınması öngörülmüştür. 2023 yılı içerisinde alınması planlanan 500 adet aracın tedarik ve teslimat süreçleri tamamlanmıştır. 2024 yılında ise 750 adet SUV elektrikli araç alım taahhüdü bulunmakta iken 1.091 aracın teslimatı tamamlanmıştır. 2025 yılında 2.250 aracın teslimatı tamamlanmaktadır; üç yıl toplamında 4 bine yakın araç teslimatı gerçekleştirilmiş olacaktır.

Diğer taraftan, DMO "Esatış" portalında Eti Maden tarafından üretilen BORON marka doğal mineralli temizlik ürünleri, TENMAK tarafından üretilen radyofarmasötikler ASELSAN, HAVELSAN, ULAK AŞ, TEMSAN tarafından üretilen çeşitli ürünler de satışa sunulmaktadır. Böylece, kamu kurum ve kuruluşlarının talepleri yine kamu tarafından üretilen ürünlerle karşılanmakta, bu ürünlerin ticarileşmesine yardımcı olunurken kamu tasarrufu da sağlanmaktadır.

DMO olarak kamu alımlarını sürdürülebilir bir geleceğe yönlendiren adımlar atarken elektronik altyapısı güçlü, daha rekabetçi, şeffaf, hızlı ve etkin işleyen bir model, sistem kurulmasına yönelik çalışmalarımız da devam etmektedir. Dijitalleşme ve yenilikçilik vizyonumuz gereği, kullanıcı dostu olma anlayışıyla devreye alınan "Firma" portalı uygulaması, tedarikçi derecelendirme ve sertifikasyon sistemi, yakın zamanda Türk Standartları Enstitüsüyle yapılan iş birliğimizi de kapsayan kalite süreçlerinin revize edilmesi ve kalite farkındalığının artırılması gibi proje ve çalışmalarımızda tedarikçi işlem süreçleri sadeleşip hız kazanırken, kamu kurum ve kuruluşları açısından da ürün ve hizmet kalitesi yükselmiş olacaktır. Bir yandan da DMO bünyesindeki ortak ve merkezî alıma yönelik satın alma yöntemlerinin, AR-GE faaliyetleri sonucu geliştirilen ürünlerin ticarileşmesine yönelik uygulamaların, dijital dönüşümün, bilişim altyapısının geliştirilmesi hedefine yönelik çalışmalar yürütülmektedir.

Devlet Malzeme Ofisi dün olduğu gibi bugün de kamu kaynaklarını verimli bir şekilde kullanma, yerli üretimi destekleme ve kamu hizmetlerinde kaliteyi artırma misyonunu kararlılıkla sürdürmekte, ülkemizin kalkınma hedeflerine katkıda bulunmaya devam etmektedir. Daima faaliyet ve hizmetlerimizi daha etkin ve verimli bir şekilde yürütmenin gayreti içinde olacağımızı ifade eder, saygılarımı sunarım.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ederim Sayın Genel Müdürüm.

Sayın Bakan Yardımcım, hoş geldiniz.

Önerilerin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2021 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda 1, 2022 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda 1 öneri bulunmaktadır.

Şimdi 2021 yılı önerilerinin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2021 yılına ait 1 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Öneri 1:

2021 Yılı Sayıştay Denetim Raporu'nda yer alan diğer bulgu ve önerilerin de yerine getirilmesi önerilir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sayın Genel Müdürüm, yanıt için buyurun.

DEVLET MALZEME OFİSİ GENEL MÜDÜRÜ ŞİNASİ CANDAN - 2021 yılı Sayıştay Denetim Raporu'nda yer alan diğer bulgu ve önerilerin yerine getirilmesi yönünde çalışmalar sürdürülecektir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın üyeler, diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Böylelikle 2021 yılı önerilerinin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi, 2022 yılı önerilerinin görüşülmesine başlıyoruz.

2022 yılının 1 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Öneri 1:

2022 Yılı Sayıştay Denetim Raporu'nda yer alan diğer bulgu ve önerilerin de yerine getirilmesi önerilir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sayın Genel Müdürüm, yanıt için buyurun.

DEVLET MALZEME OFİSİ GENEL MÜDÜRÜ ŞİNASİ CANDAN - 2022 Yılı Sayıştay Denetim Raporu'nda yer alan diğer bulgu ve önerilerin yerine getirilmesi yönünde çalışmalar sürdürülecektir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Böylelikle önerilerin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi geneli üzerinde görüşmelere geçiyoruz.

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyelerimize söz vereceğim.

Sayın Sümer, buyurun.

ORHAN SÜMER (Adana) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Devlet Malzeme Ofisinin Genel Müdürü, değerli müdürleri, Sayıştay yetkilileri, Sayın Bakan Yardımcım; hoş geldiniz.

Sayıştayımızın 2021 ve 2022 yıllarına ait denetim raporlarında kurumunuzun faaliyetlerinde ciddi yapısal eksiklikler, denetim açıkları ve mali disiplinden uzak uygulamalar dikkat çekmektedir. Sayıştay raporlarında özellikle dikkat çeken konuların başında DMO'nun Yönetim Kurulu yapısında zaman zaman yeterli üye sayısına ulaşılamadığı ve bazı kararların mevzuata aykırı şekilde Genel Müdür oluruyla alındığı tespit edilmiş; bu durum kurumsal karar alma süreçlerinde denge, denetleme mekanizmasının işlemediğini göstermektedir. Ayrıca, 2022 yılı raporunda DMO'nun yaptığı bazı yüksek tutarlı tedarik işlemlerinde piyasa araştırmasının yetersiz olduğu, dokümanların eksik hazırlandığı ve şeffaflık ilkesinden uzaklaştığı görülmüştür. Bazı firmalarla yapılan sözleşmelerin bedelinin piyasa fiyatlarının üzerinde kaldığı örneklendirilmiştir. Bu durum, kamu kaynaklarının etkin kullanılıp kullanılmadığına dair ciddi endişeleri de beraberinde getirmektedir. Ayrıca, personel dağılımı incelendiğinde, DMO'nun temel iş gücünün önemli bir kısmını taşeron firma çalışanlarının oluşturduğu görülmektedir. 2022 yılının taşeron çalışan sayısı 339 iken, bu sayı memur ve işçi toplamına yakındır. Bu tablo, kamuda asli görevlerin dahi taşeron eliyle yürütüldüğünü, iş güvencesi ve liyakat prensiplerinin zedelendiğini de göstermektedir. Ayrıca, 2022'de yüzde 22,7 oranında yatırım yapılması planlanmış fakat sapma olmuş, planlanan yatırımlar gerçekleştirilmemiştir. Bu da hem kaynakların etkin planlanmadığını hem de kurumun uzun vadede stratejik hedeflerinden uzaklaştığını göstermektedir.

Raporda dikkat çeken bir diğer husus da DMO'nun Yönetim Kurulu üyelerine yapılan yüksek oranlı ücret artışları, kamuoyunun bu konuda ciddi hassas davrandığı. DMO kamu kaynaklarını verimli kullanmak ve yerli üreticiyi desteklemek amacıyla kurulmuş olsa da Sayıştay raporları bu amaca uygun olmayan birçok uygulamanın kökleştiğini ortaya koymaktadır. Kurumun iç kontrol sisteminin zayıf olması, şeffaflıktan uzak süreçlerle ihale ve alım yapılması, yönetim krizleri DMO'nun asıl misyonundan uzaklaştığını göstermektedir.

Ayrıca, Sayın Genel Müdürüm, bazı sorularım olacak, bunlara da yazılı cevap verirseniz... Teşekkür ederim.

Bir: Kamuoyunda defalarca tartışılan kamu kurumlarının lüks araç kiralamasıyla ilgili tüm kamu kurumlarını kapsayacak ve sınırlandıracak bir çalışmanız var mı?

İki: 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nda revizyon gerektiğiyle ilgili kurumunuzun görüşü nelerdir?

Üç: DMO'nun mal ve hizmet satışlarını takip edecek, talep verilebilecek on-line bir uygulama proje çalışması var mıdır, varsa ne zaman uygulamaya girecektir?

Dört: Kamu alımlarında, DMO oranının artırılmasıyla ilgili kurumunuzun attığı adımlar ve gerçekleştirdiği projeler nelerdir?

Ayrıca, özellikle okulların temizliğiyle ilgili ürün tedariki konusunda DMO'nun herhangi bir girişimi var mıdır?

Ayrıca, İstanbul Bölge Müdürlüğüne bağlı Gebze Çayırova'da faaliyet sürdüren İşletme Müdürlüğü'nün Aralık 2024 yılında kapatma kararı alındığı, İstanbul Maltepe'de kiralık bir binaya geçeceği iddiaları kamuoyuna yansımıştır. Bu süreçte

envanter kontrolü ve stok devri hangi yöntemlerle yürütülmüştür? Gebze Çayırova deposunda bulunan ve piyasa değeri çok yüksek olduğu iddia edilen, kamuoyuna yansıyan özel üretim malzemelerinin üçte 1 fiyat bedellerle elden çıkarıldığı doğru mudur? Bu satışlar hangi prosedüre göre yapılmıştır? Taşıma sırasında kamu malı niteliğindeki ürünlerin rayiç değerinin altında satıldığı iddiaları hakkında Bakanlık bir inceleme başlatmış mıdır?

Yine, Gebze Çayırova bölgesi sanayinin merkezi olması sebebiyle Devlet Malzeme Ofisinin depolarının bulunması gereken bir bölgedir. İstanbul Maltepe'ye taşınmasının gerekçesi nedir? DMO'nun -Gebze gibi- sanayinin merkezinde bulunması daha iyi olmaz mı sizce? Kurum eğer Maltepe'de kiralık bir yere geçecekse kiralama bedeli ne kadardır? Yine, taşınma süresinde Gebze yerleşkesinde herhangi bir malzeme, ekipman ya da ürünün ihale yapılmaksızın ya da kamuoyuna duyurulmadan elden çıkarıldığı tespit edilmiş midir? DMO'nun bu süreçte sebep olduğu kamu zararı var mıdır? Bunlarla ilgili herhangi bir görüş bildirmiş miydiniz?

Çalışmalarınızda başarılar dilerim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Sümer.

Sayın Polat, buyurun.

MAHİR POLAT (İzmir) - Sayın Başkanım, Devlet Malzeme Ofisinin çok Değerli Genel Müdürü ve bürokratları, milletvekili arkadaşlarımız; Komisyonumuza hoş geldiniz. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, planlanan faaliyetlerinizin başında 27 Aralık 2019 tarih ve 30991 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1945 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı'nın alım garantisi uygulamasını düzenleyen 7'nci maddesi uyarınca Devlet Malzeme Ofisi tarafından 31 Aralık 2035 tarihine kadar kademeli olarak 30 bin adet elektrikli yerli otomobil alınması gerekmektedir. Buna göre, Türkiye'nin Otomobili Girişim Grubu Sanayi ve Ticaret AŞ yani TOGG ile 17/3/2020 tarihinde protokol imzalanarak 2023 yılında 500 adet SUV alımıyla başlamak üzere, 9.500 adet SUV, 15.750 adet Sedan ve 4.750 adet MPV ve VAN alımı planlanmıştır. Sunuş konuşmanızdan anladığım, bugün itibarıyla 1.750'nin üzerinde araç teslim alınmış ve dağıtılmış. Bu bağlamda, araç tipleri hangi kriterlere göre belirlenmiş? Sedan ve VAN modellerinin teslim alım tarihleri ne zamandır? Hangi kuruma, kaç adet araç verilmiştir?

Ayrıca, Devlet Malzeme Ofisinin faaliyetlerinden devam eden çalışmaların yanında, kamu alımlarında tasarruf ve yerleşmenin sağlanması ve de hizmet kalitemizin yükseltilmesi amacıyla yerliliğin artırılması hususuna yer verilmiştir. Bu bağlamda, kamu kurum ve kuruluşlarının ürettiği ürünlerin Devlet Malzeme Ofisi listelerinde bulunmaması konusuna değineceğim. Mesela, ETİMİNE AŞ'nin Sayıştay raporlarındaki bulgularına da baktığımızda, Devlet Malzeme Ofisi listesinde olmaması konusu. ETİMİNE'nin ürettiği 12 adet ürünün sadece 2 ürünü Devlet Malzeme Ofisinin internet sayfasında yer alıyor ve kuruma bu ürünlerin Devlet Malzeme Ofisi listesine sokulması konusunda tavsiye veriyor Sayıştay; ETİMİNE'ye veriyor. Ve bu, hem kamu kuruluşlarının üretiminin artması, aynı zamanda kâr oranlarının artmasına olanak sağlarken bizim de yerleşmemize katkıda bulunuyor. Buradan hareketle, Devlet Malzeme Ofisi kataloglarında listelenen ETİMİNE AŞ ürünlerinin artırılması için yapılan bir görüşmeniz var mıdır? Bu şekilde Devlet Malzeme Ofisi listelerinde hangi kurumların ürünleri satılmaktadır? Bu kurumların ürettiği ürünlerin 2021, 2022, 2023, 2024 yıllarında satılan ürünler içerisindeki payı ne kadardır?

Son olarak, buradan hareketle, ihalelerde yerli firmalar öncelenerek kamu alımlarında avantaj sağlanması, yerli üretimin desteklenmesi ve yerli tedarikçilerimizin payının artırılması anlamında KOBİ'lere destek sağlanması; bu bağlamda, bu konuda sağladığınız destekler nelerdir? Devlet Malzeme Ofisi listelerinde ürünler içerisinde yerli ürünlerin oranı bugün itibarıyla yüzde kaçtır?

Yine, sunumunuzda, az önce bahsettiğiniz bir diğer konu, pandemi süreciyle ilgili aşı tedarikleriyle, yerli ve yabancı aşılarda ilgili. O döneme geri dönecek olursak Türkiye'nin yerli aşı operasyonlarında yabancı aşı noktasında birçok dünya ülkesine göre iyi gittiğini biliyoruz. Burada asıl mesele şu: Bir denetimsizlik veya birilerinin kârlılığının artırılması noktası var. O dönemde de dile getirmiştik biz, bu Sinovac aşı meselesinden anladığımız şu: Sinovac geliyor, satın alınıyor, protokolleri yapan Sağlık Bakanlığı vesaire ama burada, aracı firma üzerine geliyor -firmanın ismi bende mevcut, faturaları da mevcut- fakat ulaşamadığımız nokta şu: Bu, Devlet Malzeme Ofisine kaç fatura ediliyor? Devlet Malzeme Ofisinden, buradan ne kadar bir kâr marjıyla Sağlık Bakanlığına gidiyor? Artı, burada 1 milyon civarı bedelsiz gelen aşılarda Devlet Malzeme Ofisine devri yapıldı mı? Yapıldıysa bedelli mi yapıldı, bedelsiz mi yapıldı; bunları aydınlatırsanız çok seviniriz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Polat.

Sayın Tahtasız, buyurun.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Sayın Başkan, Sayıştayın değerli temsilcileri, Sayın Genel Müdür ve kıymetli hazırım; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Devlet Malzeme Ofisinin bilanço ve netice hesaplarının hayırlı olmasını temenni ediyorum.

Sayın Genel Müdür, sunuş konuşmanızda ve Sayıştay raporlarında dikkatimi çeken bazı konular hakkında sorularımız olacak. Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler için yaptığınız harcama 2022 yılına göre yüzde 111 oranında artarak 167 milyon 400 bin TL'ye çıkmış, bu artışın sebebi nedir? Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler kaleminizde hangi harcamalar var? Bunlarla birlikte, 2024 yılında dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler için harcadığınız tutar ne kadar olmuştur?

Yine, Sayıştay raporlarında iade edilmeyen avans ve fazlalıklara dikkat çekiliyor. Buna göre, 2022 yılı bakiyesinden hâlen iade edilmeyen 115 milyon 819 bin lira avans fazlası, 2023 yılı işlemlerinden ise 1 milyar 138 milyon 586 bin lira avans fazlası olduğu tespit edilmiştir. Her yıl ocak ayında bu paraları kamu kurum ve kuruluşlarına iade etmeniz gerekirken iade etmemişsiniz ve 1 milyar TL'yi aşan oldukça yüklü miktarda bir para stokunuzda bekliyor. Öncelikle, bu paraları neden kurullara zamanında iade etmediniz? Siz bu iade etmediğiniz yüklü miktardaki avansları faizde mi, yoksa farklı bir yerde mi değerlendiriyorsunuz? Şayet öyleyse, avans fazlasından 2022-2023 ve 2024 yıllarında faiz ya da başka değerlendirdiğiniz yer varsa ne kadar gelir elde ettiniz? Bugün itibarıyla kurumun hesaplarında bekleyen avans fazlası tutarınız ne kadardır?

Sayın Genel Müdür, konuşmanızda, Kamu Akaryakıt Taşıt Otomasyon Sistemi'nde kayıtlı 160 bin kamu kurum aracı olduğunu söylediniz. Bu sistem aracılığıyla 2020 yılından bugüne kadar yaklaşık 1,1 milyar litrelik işlem hacmine ve 3 milyarlık tasarrufa ulaştığınızı belirttiniz. Bu noktada bazı sorularımız var: Kamu Akaryakıt Taşıt Otomasyon Sistemi'nin başladığı 2020 yılından günümüze kadar hangi yıl, kaç araç, toplam kaç litre akaryakıt alımı yaptı ve bunun karşılığında Devlet Malzeme Ofisine ne kadar ödeme yapıldı? Akaryakıt alımlarında sizin alım ve satımında kâr oranınız ne kadardır?

Yine, konuşmanızda TOGG için verdiğiniz taahhütlere değindiniz. TOGG üretildiğinden bu yana hangi yıl, kaç adet satışı gerçekleşmiştir? Kamuda hangi kurum, kaç adet TOGG aracı aldı? Devlet Malzeme Ofisi ve diğer kamu kurumları TOGG alımı için verdiği sözleri, taahhütleri yerine getirdi mi?

Yine şu sorularımızı da yanıtlarsanız... 2024 ve 2025 yılında kaç adet zarf ve oy pusulası bastınız? Şu an stoklarınızda bulunan seçim zarfı ve oy pusulası sayısı kaçtır? Yılın geri kalan zamanında kaç adet seçim zarfı ve oy pusulası basacaksınız? Yine, seçim malzemesi konusunda 2024-2025 yıllarında bir alım yaptınız mı? Olası bir erken veya baskın seçimde stok olarak hazır mısınız?

Devlet Malzeme Ofisi tarafından kamu kurumlarına satışı yapılan tüm ürünlerin yüzde kaçını yerli, yüzde kaçını ithaldir? Yıl yıl ve toplamı da belirtmek kaydıyla, Devlet Malzeme Ofisi son beş yılda kaç adet ihale yapmış ve yapılan alımların kaçını açık ihale, kaçını 21/b maddesine göre ve kaçını doğrudan temin yöntemiyle yapmıştı? Doğrudan temin yoluyla yapılan alımlarda son beş yılda ne kadar ödeme yapılmıştır? Son beş yılda Devlet Malzeme Ofisi tarafından kaç adet Mercedes ve Audi marka otomobil alımı gerçekleştirilmiş ve bu otomobiller hangi kurum ve kuruluşlara verilmiştir?

Son olarak, 2022 yılında 1306687 ihale kayıt numarasıyla çıktığınız ihale ilanındaki aracı ne kadar bedelle aldınız ve bu aracı hangi kamu kurumuna, ne kadar bedelle sattınız?

Bir de -arkadaşım da sordu gerçi ama- aşırı ve özellikle hastanelere aldığınız malzemeleri hangi firmalardan gene doğrudan temin mi, yoksa gene 21/b'yle mi ya da açık usulle mi yaptınız? Onu da ayrıntılı olarak belirtirseniz seviniriz.

Çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Tahtasız.

Sayın Karakaya, buyurun.

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) - Sayın Başkan, ben de teşekkür ediyorum.

Maliye Bakanlığımızın Sayın Bakan Yardımcısı, kurumumuzun Yönetim Kurulu Başkanı, Genel Müdür ve üst düzey yöneticileri, diğer kurumlarımızın temsilcileri; hepinizi muhabbetle selamlıyorum.

Ben, öncelikle, bu görüşmelerin Devlet Malzeme Ofisi için başarıya ve güzelliklere vesile olmasını diliyorum. Teşekkür ediyorum. Aslında, tabii, Türkiye'nin merkezî bir satın alma gücü, özellikle kamu alımlarında fiyat regülasyonu açısından çok önemli bir görev ve işlevi yerine getiriliyor ana statüsünde de ifade edildiği gibi. Bu noktada, işlevsel olarak gerçekten ihtiyaç olunan ve işlevleri daha da genişletilerek, daha etkin hâle getirilerek devam etmesi gereken önemli bir kurumumuz. Mali tablolar üzerinden de baktığımızda, aslında, güzel, başarılı, kârlı da bir faaliyet gösteriyor ama öz kaynak yapısında özellikle kâr yedeklerinde önemli bir birikme söz konusu olmuş. Bunların sermayeye ilavesini, sermayeye eklenmesini düşünüyor musunuz? Böyle bir çalışmanın yapılmasının mali tablonun görünümü açısından da işletmecilik kuralları açısından da daha uygun olacağını düşünüyorum.

Şimdi, aslında, bir teşekkür için söz aldım -hemen, kısaca- ama bir de bu "Diğer bulgular"da söz almadım, orada özellikle, finansal raporlamayla ilgili bazı eleştiriler, bulgular var. Bunlardan bir tanesi de kanunen kabul edilmeyen giderlerin izlenmesiyle alakalı. Özellikle bunların nazım hesaplarda izlenmesi konusunda Sayıştayımızın bir önerisi olmuş. Ya, izlemek zorunda değiliz, böyle bir zorunluluk yok ama böyle devasa bir kurumda da demek ki izlemeyle ilgili, takiple ilgili bir sıkıntı olmuş ki bunlar çok da önemli şeyler değil, teknik şeyler ama ben burada şunu merak ediyorum: Kanunen kabul edilmeyen bu giderler hangi mahiyette ortaya çıkıyor yani bunlar dönemler arası, dönem ayırıcı işlemlerden mi kaynaklanıyor, başka şeylerden mi, ben onu merak ettim. Yani, buraya da bir bulgu olarak girdiğine göre, kanunen kabul edilmeyen gider kalemlerinin mahiyeti nedir, doğrusu merak ettim, düşündüm, acaba ne olabilir diye; aklıma da pek fazla bir şey gelmedi.

Bir de genellikle 2645 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı'na ilişkin bir liste hazırlanması ve ona göre ana statüde belirtilen bazı mal ve eşyaların satın alınmasının zorunlu hâle gelmesine yönelik bir karardı bu karar. Dolayısıyla, bunun hazırlanmadığı konusunda... Şu ana kadar hazırlandı mı, bilemiyorum ama kararname 2020 tarihli bir karardır. Burada da zannediyorum bu görev Devlet Malzeme Ofisine değil, Maliye Bakanlığına verilmişti. Ne oldu? O da sürekli bulgular arasında geliyor. Sadece merak ettiğim için soruyorum.

Çok teşekkür ediyorum. Yani, başarılı, güzel çalışmalarını olan bir kurumumuz. Daha iyi şeyler yapmak, daha başarılı işler gerçekleştirmek, işlevini belki birçok anlamda daha da geliştirmek gerektiğini belki ifade edebilirim. Yani burası bizim için bir nevi millî "procurement", millî satın alma ofisi şeklinde görev yapan bir kurum, işlevlerinin kapsamı daha da genişlerse piyasa üzerinde de önemli etkilerinin olacağını düşünüyorum.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Karakaya.

Sayın Bozgeyik, buyurun.

BÜNYAMIN BOZGEYİK (Gaziantep) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

KİT Komisyonumuzun değerli üyeleri, Hazine ve Maliye Bakanlığımızın Kıymetli Bakan Yardımcısı, Devlet Malzeme Ofisinin Kıymetli Yönetim Kurulu Başkanı, Genel Müdürü ve değerli ekibi; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün ülkemiz kamu alım sisteminde merkezi bir rol oynayan Devlet Malzeme Ofisinin 2021 ve 2022 yıllarına ait hesap işlemleri kapsamında söz almış bulunuyorum.

1926 yılına kadar uzanan bugünkü DMO, olma yolculuğunda en önemli adım olarak 1954 yılında yeniden yapılanan Devlet Malzeme Ofisi -Kıymetli Genel Müdürümüzün sunumunda da söylediği gibi- kamu kurumlarının ihtiyaç duyduğu mal ve hizmetlerin temininde kamu kaynaklarının etkin, şeffaf ve verimli kullanımını sağlayan stratejik bir aktör konumundadır.

AK PARTİ olarak yirmi üç yıldır sürdürdüğümüz kamu yönetiminde mali disiplin, hesap verebilirlik ve yerli üretim önceliği temel ilkelerimizden biri olmuştur. Bu ilkeler doğrultusunda, Devlet Malzeme Ofisinin gösterdiği kurumsal gelişim memnuniyet vericidir. 2021 ve 2022 yıllarına ait faaliyetler pandemi sonrası küresel tedarik zinciri sorunlarının, ekonomik dalgalanmaların ve lojistik aksamaların yaşandığı zorlu bir döneme denk gelmiştir. Bu süreçte, Devlet Malzeme Ofisinin operasyonel esnekliği, kamuya zamanında ve uygun maliyetle malzeme temin etme başarısı son derece değerlidir. Sayıştay raporlarında da bu dönemde verimlilik artışı, süreçlerde hızlanma ve kalite kontrol sistemlerinde gelişme olduğu açıkça vurgulanmıştır. Dijitalleşme ve otomasyon alanındaki yatırımlar sadece DMO'nun iç verimliliğini değil, kamu alımlarında şeffaflığı ve rekabeti de artırmış, AK PARTİ'mizin hükümetlerinin dijitalleşme vizyonu ile örtüşen yapısal dönüşümün önemli bir ayağı olmuştur.

Mali verilerine baktığımızda, 2021 yılında 1 milyar 11 milyon TL, 2022 yılında ise 1 milyar 47 milyon TL net dönem kârı elde edilmiştir. Bu rakamlar sadece bir finansal başarıyı değil, aynı zamanda merkezî tedarik modelinin kamuda ne denli etkin işlediğini ortaya koymaktadır.

Değerli komisyon üyeleri, Sayıştay raporlarına yansıyan bazı bulgular da var elbette ancak burada dikkat çeken önemli husus, DMO'nun bu bulgulara verdiği hızlı ve kurumsal reflekslerdir. Örneğin, sehven yapılan bir ödeme hızlıca telafi edilmiş, yargı süreci etkin şekilde yönetilmiş ve alacak tahsil edilmiş. Kıdem tazminatı karşılıkları konusunda öneri dikkate alınmış, kurumsal bir karar alınarak uygulama başlatılmış. Teminat mektupları konusunda bir temizlik süreci başlatılmış ve gereksiz yük oluşturan kayıtlar sistemden ayıklanmış. Tüm bu adımlar DMO'nun yalnızca bir teknik tedarik kurumu değil aynı zamanda iyi yönetim anlayışıyla hareket eden bir kamu teşekkülü olduğunu göstermektedir.

31 Mayıs 2024 tarihinde Resmî Gazete'de yayınlanan yeni satın alma yönetmeliği sadece bir mevzuat güncellemesi değil aynı zamanda AK PARTİ'nin kamuda reformcu yaklaşımının bir yansımasıdır. Bu düzenleme hem kurumsal şeffaflığı hem de hesap verilebilirliği ileri seviyelere taşıyacaktır. Öte yandan, DMO'nun yerli ve millî üreticileri destekleyen yapısı sadece ekonomik değil aynı zamanda stratejik bir duruşun tezahürüdür. Bu kapsamda, Covid-19 döneminde yerli aşımız Turkovac'ın üretim sürecine verilen destek kamu tedarik sistemimizin ne denli hızlı ve etkili harekete geçebildiğinin en somut örneklerinden biridir. Aynı şekilde, yerli ve millî otomobilimiz TOGG'un kamu kurum ve kuruluşlarına satışının DMO aracılığıyla gerçekleştirilmesi yerli sanayiye verilen önemin açık bir göstergesidir.

AK PARTİ olarak sanayimizi, girişimcimizi ve yerli üreticimizi önceleyen kamu politikalarının arkasında durmaya devam edeceğiz. KamuTOS gibi dijitalleşme hamleleriyle sadece tedarik süreçlerinde hız ve şeffaflık sağlanmakla kalmamış, aynı zamanda kamu alımlarında veri odaklı, izlenebilir ve hesap verebilir bir altyapıyı da inşa etmiştir. Bu dönüşüm AK PARTİ'nin kamuda dijitalleşme vizyonunun DMO nezdinde başarıyla uygulandığını ortaya koymaktadır.

Sayın Başkan, kıymetli Komisyon üyeleri; tüm bu değerlendirmeler ışığında, DMO'nun hem mali yapısının hem kurumsal kapasitesinin güçlendiğini, karşılaşılan sorunlara karşı etkili ve kararlı adımlar atıldığını, kamu yararını merkeze alan bir anlayışla ilerlediğini memnuniyetle görmekteyiz. AK PARTİ olarak, kamuda dijitalleşme, yerli üretimin desteklenmesi ve etkin kaynak yönetimi konularında attığımız kararlı adımların DMO gibi köklü kurumlarımızda somut karşılık bulmasından memnuniyet duyuyoruz. Bu kazanımların artırılması için gerekli tüm desteği vermeye devam edeceğiz.

Bu vesileyle, Devlet Malzeme Ofisi yönetimine ve emeği geçen tüm çalışanlara teşekkür ediyor, Kurumun daha da verimli, daha da güçlü bir yapıya kavuşması temennisiyle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Bozgeyik.

Buyurun Sayın Sarıgül.

MUSTAFA SARIGÜL (Erzincan) - Sayın Başkanım, çok değerli milletvekili arkadaşlarım, Sayın Bakan Yardımcım, Sayın Genel Müdürüm, çok değerli Devlet Malzeme Ofisinde görev yapan arkadaşlarımız; bugün gerçekten önemli bir kurumu hep beraber değerlendiriyoruz. 1926 yılında kurulan ve günümüze kadar gelen Devlet Malzeme Ofisi Türkiye Cumhuriyeti'nin bir gurur kaynağıdır. Devlet Malzeme Ofisinin daha iyi çalışması, daha verimli olması, Devlet Malzeme Ofisinin imkânlarının artırılması devletimizin imkânlarının artmasıyla eşdeğerdir.

Devlet Malzeme Ofisiyle yıllarca çalışmış bir arkadaşınızım. Bir araç almam gerekiyordu, acil bir ambulans almam gerekiyordu, Belediye Başkanımıym. "Nasıl yaparız?" diye sordum -ihaleye çıktığımız zaman süreç alıyor- arkadaşlarımız dedi ki: "Efendim, Devlet Malzeme Ofisinden direkt alabiliyoruz." Ve ben on beş sene boyunca Devlet Malzeme Ofisi'yle çalışma yapan bir arkadaşınızım.

Devlet Malzeme Ofisi ihtiyaçlarımızı, kamunun ihtiyaçlarını daha hızlı, daha çabuk karşılayan bir kurumumuz. Hayatım boyunca ekonomik milliyetçiliği savundum, sporda bile ekonomik milliyetçilik olmasını arzu ediyordum. Devlet Malzeme Ofisi bugün, devletimizin ekonomik milliyetçilik yapan çok saygın kuruluşlarının başında gelmektedir. Bakıyorum sahaya, 11 yabancı; bu gerçekten benim ağıma gidiyor, bu doğru bir şey değil. 3 yabancı olmalı ama hiç olmazsa 8 Türk olmalı, kendi takımlarımızda yabancılaştık. O nedenle, her alanda ekonomik milliyetçilik, Devlet Malzeme Ofisinden ilerleyerek tüm alanlarda kendi kendine yeten bir Türkiye. "Yerli malı yurdun malı, herkes onu kullanmalı." diyerek özellikle Devlet Malzeme Ofisinin TOGG'a vermiş olduğu destek son derece kıymetli, son derece değerlidir. TOGG; Alman arabalarına, Fransız arabalarına İtalyan arabalarına güle güle, hoş geldin yerli malı yurdun malı, herkes TOGG'u kullanmalı ve bizim Devlet Malzeme Ofisinin öncülüğünde mutlaka TOGG'a destek vermemiz lazım.

Bir şey daha yapmamız lazım: Ülkemizin döviz ihtiyacı var, daha az döviz harcamamız lazım, ithalatı azaltmamız lazım, Türkiye'de üretilen hiçbir malı dışarıdan almamamız lazım, Devlet Malzeme Ofisinin de bu noktada gerçekten öncülük etmesi lazım. Bir ülke markalarıyla güç kazanır, Devlet Malzeme Ofisi bizim en önemli markalarımızdan bir tanesidir ama Devlet Malzeme Ofisi Türkiye'deki markalarımıza önem vermeli ve inşallah, bizim marka yaratmamız lazım. Heathrow Havaalanı'na indiğimiz zaman Londra'da, Berlin'de Tegel Havaalanı'na indiğimiz zaman, New York'ta Kennedy Havaalanı'na indiğimiz zaman Almanların, Fransızların, İtalyanların sayısız markası var, bizim cennet vatanımızın da orada markalarının çok olması lazım. O markalaşma konusunda da ben Devlet Malzeme Ofisinin desteklenmesine inanan arkadaşlarınızdan biriyim. Yabancı markaları tercih edersek cebimizdeki paralar yabancılara gider. Oysa Devlet Malzeme Ofisinin bütün kamu kurum ve kuruluşlarında yerli

malının kullanılmasını gerçekten özendirilmesi lazım. Ülkemizde üretilen mal ve hizmetlerde yerlilik şartı aramak lazım Sayın Genel Müdürüm, Sayın Bakan Yardımcım; bu noktadan gerçekten bakmamız lazım.

Devlet Malzeme Ofisinin daha önceki yıllarda kendisinin ürettiği malzemelerin üretimini durdurduğu, onun yerine ithal ürünleri aldığıyla ilgili kamuoyunda böyle söylentiler var; ben bunun doğru olmasını istemem. Belki zorunlu olarak alınması gereken mallar varsa bunların yerine derhâl biz kendi üretimimizi yapmalıyız ve bizim kendi ürünlerimize önem vermeliyiz. Devlet Malzeme Ofisinin alım sistemiyle ilgili olarak daha düzenleyici çalışmalar... Ben kamuoyunda Devlet Malzeme Ofisinin yıpratılmasına asla sempatik bakan bir arkadaşınız değilim, yıpratılmasını asla istemem ama piyasa şartlarıyla, piyasa koşullarıyla da Devlet Malzeme Ofisini yarıştırmamız lazım. O noktada, Devlet Malzeme Ofisinin daha güçlü olması için KİT Komisyonu olarak -biz burada çeşitli siyasi partilere mensup milletvekilleriyiz- Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü olarak, Bakan Yardımcımız olarak bize önerileriniz varsa, Devlet Malzeme Ofisinin daha verimli çalışması, Devlet Malzeme Ofisiyle ilgili yasal bir düzenleme yapılmasıyla ilgili olarak, bu önerilerinizi de sizden gerçekten duymak isterim.

Kamu İhale Kanunu'na tabi olduğumuz usul ve mevzuatta bir değişiklik yapılmasını istiyor musunuz? Bu noktada çalışmalar varsa bunları da dinlemek isteriz.

Ben Devlet Malzeme Ofisimize şöyle bir bakıyorum; 1926 yılında kurulmuş, kâğıt ve kırtasiyeden başlamış, şu anda birçok ürünü gerçekten gururla üreten bizim çok önemli kurumumuz; yerli üretimi destekleyen, kaliteli hizmet yapan, kamu ihtiyaçlarını gururla karşılayan çok değerli bir kuruluşumuz.

Devlet Malzeme Ofisimizin can Erzincan'daki belediyelerle ilgili yaptığı çalışmaları, belediyelerimizle ilgili son beş yılda yaptığı çalışmalar nelerdir? Bunlarla ilgili de yazılı bir şey verebilirseniz Sayın Genel Müdürüm çok memnun olurum.

Sayın Başkanım ben Devlet Malzeme Ofisine başarılar diliyorum. Bütün arkadaşların daha verimli, daha kararlı ve gerçekten Devlet Malzeme Ofisini yaşatmalarını arzu ediyorum ve diyorum ki: Sayın Başkanım, sevdiğiniz, seveniniz bol olsun; Sayın Bakanım, bir yanınız Erzincanlı olsun efendim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Sarıgül.

Son konuşmacı olarak Sayın Zabun, buyurun.

OSMAN ZABUN (Isparta) - Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım, çok kıymetli Devlet Malzeme Ofisinin yöneticileri, Genel Müdürü, Başkanı, Sayın Bakan Yardımcımız; ben de özellikle bugüne kadar bütün bu gayretlerin altında imzası bulunan arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum.

Şimdi, çok değil, bir iki konuyla ilgili bir şey söyleyeceğim, ondan sonra tamamlayacağım. Birincisi, hem 2021 yılı hem de 2022 yılı kâr oranlarına baktığımız zaman yaklaşık 1 milyar lira civarında bir kâr oranı görüyoruz. Yani Devlet Malzeme Ofisinin bu kadar yüksek miktarlarda kâr etmeyi politik olarak kendi misyonuyla ne kadar örtüştürmesi gerekir, bakmak lazım diye düşünüyorum yani bence yüksek kâr yerine daha karşılayıcı bir mantıkla yürümesi gerekir diye düşünüyorum. Belki bu şundan kaynaklanıyor olabilir: Piyasayı bozmamak adına, piyasa dengesini korumak adına fiyatlarda böyle bir uygulamaya gidilmiş olabilir ama neticede, alıcı müşterilerin tamamı kamu kurumları. Dolayısıyla burada bu kâr oranlarını daha aşağıya çektiğimizde daha makul ve doğru olacağı kanaatindeyim.

Bir başka konu da tabii, Devlet Malzeme Ofisi özellikle pratik sağlayıcı olduğu için ve sorunsuz ve sorumsuz sağlayıcı olduğu için kamu kurumları özellikle birçok konuda Devlet Malzeme Ofisinden talepte bulunuyorlar ama özellikle bazı noktalarda sağlayıcı firmaların tarih verdiği, ileriye dönük tarih verdiği, kendi piyasalarına sağlayacakları malzemelerden dolayı Devlet Malzeme Ofisinin taleplerini ya da Devlet Malzeme Ofisi üzerinden gelen talepleri ileri vadelere bıraktıkları yönünde şikâyetler var. Araçlarla ilgili yedi-sekiz aylık teslim süreleri, sözleşme ve teslim sürelerinden bahsediliyor. Yani buradaki süreleri biraz daha aşağı çekebilirsek, daha kısa vadede hemen malzemeleri teslim cihetine gidebilirsek kamunun ihtiyacını çok daha sağlıklı bir şekilde görmüş oluruz diyorum.

Ben, ifade ettiğim gibi, bu kadar güzel bir yönetim ortaya koyan, başarılı bir yönetim ortaya koyan ve başarılı bir kurum olarak kendini gösteren Devlet Malzeme Ofisi yetkililerine de ayrıca teşekkür ediyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Zabun.

Böylelikle geneli üzerindeki görüşmeleri tamamladık.

Ben sözü Sayın Genel Müdürümüze vermeden önce bazı hatırlatmalarda bulunmak istiyorum.

Sayın Genel Müdürüm, sayın üyelerimizce sorulan sorulara yazılı olarak cevap verilmesini gerektiren konularda ilgili cevaplarınızı, tutanakların Türkiye Büyük Millet Meclisi "web" sayfasında yayınlanmasından itibaren on beş gün içerisinde bütün üyelerimize Komisyon Başkanlığımız aracılığıyla iletebilirsiniz.

Buyurun sözü size veriyorum.

DEVLET MALZEME OFİSİ GENEL MÜDÜRÜ ŞİNASİ CANDAN - Sayın Başkanım, sayısal rakamlar gerektiren sorularla ilgili yazılı cevaplarımızı arz edeceğimiz belirlenen sürede.

Burada kısaca bazı hususların açıklanması gerekiyor, onda da Sayın Vekilimiz Sümer'in belirttiği, yönetimin bir süre Genel Müdür, Yönetim Kurulunun teşekkülü... O kısa bir süre... Daha sonra Yönetim Kurulu sayısı tamamlanarak bu dönem atlatılmıştır, buna da dikkat edilmektedir.

Kurumumuz personel sayısının taşeron çalıştırılarak oranın yüksek olduğu... Faaliyet konusu ana hususlarda taşeron çalıştırılmamakta, tamamen "güvenlik", "temizlik" dediğimiz kısımlarda taşeron çalıştırılmakta. Takdir edersiniz ki 7 bölge müdürlüğümüz, 4 de iribat büro müdürlüğümüz... Her biri de arazi olarak geniş alanda yer almakta. Dolayısıyla buralarda da güvenlik ve temizlik konusunda hizmet alımı gerçekleştirilmektedir. Dolayısıyla taşeronlar tamamen mevzuatın öngördüğü şekilde temizlik ve güvenlik elemanları olarak çalıştırılmaktadır.

Yine, Sayın Polat Vekilimizin belirttiği Etimine'yle ilgili; biz kamu kurumlarının bizlerden talep ettiği, getirdiği ürünlerin katalog ve diğer satış usullerimizle alımına devam ediyoruz. Burada da sadece Etimine'in değil, TENMAK ve diğer kamu kurumlarından gelen... HAVELSAN, TEMSAN, Kızılay çadırları vesaire, bunlar da kendileri talep ettiği zaman biz bu kolaylığı

sağlamaktayız. Biz bu noktada da gerekli girişimlerde iletişimi sağlayarak diğer ürünlerin de katılması noktasında bir gayretimiz olacaktır.

Sayın Tahtasız Vekilimizin belirttiği husus da... Dışarıdan temin edilen hizmetlerle ilgili olarak; Covid sürecinin olduğu dönemde, sadece bir hizmet alımında, fiyat araştırılması noktasında, o sürecin özeline yönelik bir sorun yaşanmış -çünkü fiyat alımı vesaire piyasa koşullarından- ama ondan sonraki dönemlerin hiçbirinde böyle bir husus gerçekleşmemiştir.

Avanslarla ilgili olarak da yine alt komisyonda da gündeme gelmişti, bulgularla ilgili gerekli açıklamayı yaptık.

Şimdi Sayın Vekilim, bizdeki çalışma usulü şu şekilde: Kamu kurumundan -bizim öz sermayemiz yeterli değil- bize tutar gönderiliyor, biz ona göre siparişlerimizi yapıyoruz ve bazı firmalara da biz ödemeyi yapıyoruz. Özellikle döviz fiyatlarında dengesizlik olduğu dönemlerde satıcı firmalar fiyatı bağlamak için ödemeyi hemen alıyorlar. Bizim kamu kurumundan avans olarak aldığımız işlemler aslında bir taraftan da işlemi devam eden, belki de satıcıya ödemenin avans olarak yapıldığı işlemler, sadece muhasebe düzeyinde görünen işlemler. Yoksa bunun dışında genel bütçede olan kurumlardan avansını ödeyip bütçeyi kapatması gerektiği talebinde bulunanların biz geri iadesini gerçekleştiriyoruz. Burada tamamen -işlemi devam eden, süreci devam eden- üst yapıllı araçların, diğer araçların beş-altı ay süren işlemleri devam ediyor. Bunların bir kısmı da KamuTOS dediğimiz sistemde belediyelerden akaryakıt sistemimizde avans alarak işletiyoruz. Dolayısıyla buradaki, tamamen muhasebe kayıtlarında yer alan bir işlemten kaynaklanan bir husus. Yoksa, herhangi bir kurumun bizde parası kalıp o şekilde bizim ayrı bir değerlendirmemiz söz konusu değil, işlemlerden kaynaklanan bir husus.

Bu TOGG'la ilgili de; yazılı olarak zaten hangi araçların, hangi dönemde, hangi kurumlara verildiği noktasında, taahhütlerimiz çerçevesinde devam ediyor.

Seçimle ilgili zarf ve oy pusulaları... Yüksek Seçim Kurulu tarafından talep edilen alımları gerçekleştiriyoruz. Oy pusulası doğrudan alınmıyor. Bu filigranlı kâğıt noktasında Yüksek Seçim...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sayın Genel Müdürüm, yazılı olarak, detaylı olarak hepsini verelim.

DEVLET MALZEME OFİSİ GENEL MÜDÜRÜ ŞİNASI CANDAN - Tamam Sayın Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Buyurun, tamamlayın, ondan sonra diğerlerini yazılı olarak, detaylı olarak verelim Sayın Genel Müdürüm.

DEVLET MALZEME OFİSİ GENEL MÜDÜRÜ ŞİNASI CANDAN - Sadece bir hususla ilgili yanlış bir algı var, o da şu Sayın Başkanım: Devlet Malzeme Ofisinin 21/B veya doğrudan teminle ilgili kendi alımı dışında -normal- kamu kurumlarının alımıyla ilgili bir yöntemi bulunmamakta, tamamen kendi satın alma yönetmeliğine uygun, açık ihale, kapalı ihale, belli istekliler arasında ihale usulleriyle ve alımlarımızın önemli bir kısmı da ihale yöntemiyle gerçekleştirilmekte. Katalogdaki alımlarımız da kamuya açık bir platformda bu husus gerçekleştirmektedir.

Bir husus da Gebze'deki...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Yazılı olarak alalım Sayın Genel Müdürüm.

DEVLET MALZEME OFİSİ GENEL MÜDÜRÜ ŞİNASI CANDAN - Tamam Sayın Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum.

Şimdi Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğünün 2021 ve 2022 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup ibraya sunacağım.

Önce 2021 yılı sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğünün 2021 yılı bilançosu ve 1.011.477.565, 29 kuruş Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - İbra edenler... Etmeyenler... İbra edilmiştir.

Şimdi, 2022 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğünün 2022 yılı bilançosu ve 1 milyar 47 milyon 486 bin 464 lira 55 kuruş Türk lirası dönem net kârıyla kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - İbra edenler... Etmeyenler... İbra edilmiştir.

Sayın Bakan Yardımcım, söylemek istediğiniz bir husus varsa size de söz vereceğim.

Buyurun.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH ERDEM CANTİMUR - Sayın Başkanım, çok değerli milletvekillerimiz; muhtemelen Genel Müdürümüz ifade etmiştir, Devlet Malzeme Ofisimiz kamu alımlarının hızlı bir şekilde ve en uygun fiyatla alınması konusunda gerçekten çok önemli bir görevi ifa etmektedir.

2002 yılında, seçimlerden sonra -ben de KİT Komisyonu üyesi olarak- Devlet Malzeme Ofisini çok tartıştık "Acaba kapatalım mı?" diye ama ittifakla kapatılmaması gerektiğini, kamu alımlarında çok ciddi avantajlar sağladığını düşünerek devam etmesi konusunda karar verdik.

Milletvekillerimizin vermiş olduğu desteklerden dolayı çok teşekkür ediyorum, hayırlı olsun diyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Bakan Yardımcım.

Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğünün 2021 ve 2022 yıllarına ait komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Tüm katılımcılara teşekkür ederim.

Ben de Sayın Genel Müdürümüze ve ekibine çalışmalarında kolaylıklar diliyorum, başarılar diliyorum.

Toplantıya ara vermeden diğer kuruma geçiyoruz.

Millî Piyango İdaresi Genel Müdürlüğüyle devam edeceğiz.

2.- Millî Piyango İdaresi Genel Müdürlüğünün 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Değerli Komisyon üyeleri, toplantımıza Millî Piyango İdaresi Genel Müdürlüğünün 2021 ve 2022 yılı bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam ediyoruz.

Sayın Genel Müdürümüzden başlamak üzere toplantımıza katılan kurum ve Sayıştay temsilcilerimizin kendilerini Komisyonumuza tanıtmalarını rica ediyorum.

(Katılımcılar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sunumunu yapması için sözü Sayın Genel Müdürümüze veriyorum.

Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

MİLLÎ PİYANGO İDARESİ GENEL MÜDÜRÜ EKREM CANDAN - Sayın Başkan, Sayın Komisyon üyeleri, Sayıştayın, Bakanlığımızın ve kamu idarelerinin kıymetli temsilcileri; sözlerime başlarken sizleri saygıyla selamlıyorum.

Denetim çalışmalarına önemli katkılar sağlayacağına inanıyor, bu vesileyle Sayın Komisyonunuza, Sayıştayın denetim ekibine ve bütün katılımcılara teşekkür ediyorum.

Millî Piyango İdaresi, Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı, mevzuatta saklı tutulan hükümler dışında özel hukuk hükümlerine tabi, her türlü tasarrufa ehil, tüzel kişiliği haiz bir kamu kuruluşudur. Genel Müdürlüğümüz merkezde 11 hizmet birimi, taşrada 6 ilde faaliyet gösteren 7 şube müdürlüğüyle hizmet vermektedir. İdaremizde fiilen 317 personel çalışmakta olup bunların 217'si devlet memuru, 110'u sürekli işçidir. Memur sayımız 2020 yılı öncesine göre yarı yarıya azalmıştır.

Sayın Başkan, Kıymetli Komisyon üyeleri; yürüttüğümüz hizmet ve faaliyetler kısaca şöyledir: Karşılıklı nakit piyango ve şans oyunları 1 Ağustos 2020 tarihinden itibaren Türkiye Varlık Fonu adına tertip edilmektedir. Yüklenici firma, sayısal oyunlar için haftada 10, millî piyango için ayda 2 olmak üzere yılda 544 çekiliş düzenlemektedir. Bütün çekilişler idaremiz personelinin gözetiminde gerçekleştirilmektedir. 2020-2024 döneminde toplam 2.383 çekilişe iştirak edilmiştir. Böylece çekilişlerin usule uygun olarak yapılması güvence altına alınmaktadır. Diğer yandan, yüklenici firmanın sistemi üzerinden hasılat bilgilerine erişilmekte ve satışları izlenmektedir. Ayrıca, vatandaşların, iştirakçilerin, kamu kurum ve kuruluşlarının, adli mercilerin lisans konusu faaliyetlere ilişkin başvuru ve şikâyetleri, bilgi ve belge talepleri incelenmekte ve gereği yapılmaktadır. Ayrıca, bugüne kadar 5 bini sayısal, 6 bini piyango olmak üzere toplam 11 bin bayinin ruhsat iptalini tamamladık. Bakiye 4 bin bayinin ruhsat iptali de yıl sonuna kadar tamamlanacaktır.

Karşılıklı nakit olmayan her türlü eşya piyangosu, müşterek bahis ve şans oyunları tertip etme hakkı hâlen idaremize aittir. Bu kapsamda mevzuatla idaremize verilen görevlerinin ifa edilebilmesi için bu alandaki talebin yasal platformlara kanalize edilmesi amacıyla 2021 yılında eşya piyangosu ve dijital şans oyunları tertip edilmeye başlanmıştır. Bilet satışları ve dijital oyunlar elektronik ortamda gerçekleştirilmektedir. Eşya piyangosu çekilişleri idaremizin yetkili komisyonunca noter huzurunda yapılmakta ve internetten canlı olarak yayınlanmaktadır. 2024 yılında bu oyunlardan 5 milyar 408 milyon TL satış yapılmış, Hazineye 1 milyar 352 milyon TL vergi ödenmiştir.

Özel piyango ve çekilişler, gerçek ve tüzel kişilerce düzenlenen karşılıklı nakit olmayan piyango ve çekilişlere ilişkin izin, gözetim ve denetim hizmetleri 1988 yılından beri idaremizce yürütülmektedir. Bu kapsamda, ticari, sosyal yardım amaçlı piyango ve çekiliş düzenlemek için idaremize yapılan başvurular incelenmekte, şartları sağlayan ve uygulanabilir nitelikte olanlara izin verilmektedir. Kapsam dışı olanlara ise kapsam dışı uygun görüş yazısı verilmektedir. Ayrıca, izin verilen uygulamalar izlenmekte, bir yandan kampanyalara güvence sağlanmakta, diğer yandan tüketici ve iştirakçilerin hak ve menfaatlerinin korunması için gerekli tedbirler alınmaktadır. Bu çekilişlerin büyük çoğunluğu idaremiz personelinin katılımıyla gerçekleştirilmekte, personel gönderemediğimiz çekilişler noter huzurunda yapılmaktadır. Bu konuda etkin işleyen bir kontrol izleme ve denetim sistemi oluşturulmuştur. 2024 yılında idaremize 961 başvuru yapılmış, bunların 325'ine izin verilmiş, 612'si kapsam dışı olarak değerlendirilmiştir. Bu hizmetler sonucunda toplam 162 milyon TL gelir elde edilmiştir.

Öte yandan, idaremizden izin almaksızın fiziksel veya sanal ortamda düzenlenen yasa dışı çekiliş ve uygulamalar takip edilmekte, sorumlular hakkında gerekli idari ve adli tedbirler alınmaktadır. 2024 yılında 286 yasa dışı çekiliş için cumhuriyet savcılıklarına suç duyurusunda bulunulmuştur.

Yasa dışı bahis, talih oyunları ve sanal kumarla mücadele: Sayın Başkan, Kıymetli Komisyon üyeleri; yasa dışı bahis ve talih oyunları ile kumar faaliyetleri yetkili kamu idareleri ve hazine açısından gelir ve vergi kaybına neden olmaktadır. Ayrıca, ülke kaynakları yurt dışına transfer edilmekte, suçtan elde edilen gelirler organize suç örgütlerinin finansmanında kullanılmaktadır. İdaremizce ilgili mevzuat ve Sanal Ortamda Oynatılan Talih Oyunları Hakkında Yönetmelik uyarınca görev alanımıza giren suçların işlenip işlenmediği izlenmekte ve gerekli tedbirler alınmaktadır. Bu kapsamda, yasa dışı bahis ve sanal kumar siteleri ile bunlara yönelik reklam ve yönlendirme yapan siteler tespit edilmekte, bunlar hakkında 5651 sayılı Kanun'a göre işlem yapılmaktadır. 2023 yılında 168 bin, 2024 yılında 232 bin, 2025 yılının ilk beş ayında 65 bine yakın site erişiminin engellenmesi için Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuna bildirilmiştir. Böylece 2006-2025 döneminde BTK'ye bildirilen site sayısı 527 bine ulaşmıştır. 2024 yılında engellenen sitelerin kaynağına bakıldığında bunların yüzde 90'ının yurt dışı kaynaklı olduğu, sitelerin yaklaşık yüzde 86'sının ABD, Ermenistan, Hollanda, Almanya, Kolombiya gibi 5-6 ülke, diğerlerinin ise 90 farklı ülke kaynaklı olduğu anlaşılmıştır. Son iki yılda internet yayınlarına ilişkin erişim engeli kararlarına esas tespitlerin yaklaşık yüzde 90'ı idaremizce yapılmıştır. Bu konuda BTK'yle iş birliği yapılmış olup ihbar işlemlerinin büyük çoğunluğu BTK'nin sistemi üzerinden elektronik ortamda gerçekleştirilmektedir.

Son olarak, bu yılın mayıs ayından itibaren tekil internet siteleri yerine bunlara hizmet veren küresel oyun sağlayıcıları ve içerik sağlayıcılarının sunucularına erişim engeli getirilmesi uygulamasına başlanmıştır. Pilot olarak başlatılan bu uygulama geliştirilerek sürdürülecektir.

Öte yandan, idaremizin görev alanına giren suçlara ilişkin delil ve emarelerin tespiti üzerine yetkili cumhuriyet savcılıklarına suç duyurusunda bulunulmakta, açılan davalara iştirak edilmektedir. 2016-2023 döneminde erişim engeli getirilen ve zaman aşımına uğramamış olan 168 bin yasa dışı bahis ve sanal kumar sitesi için ilk defa Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusu yapılmış, bu siteler ayrıca Emniyet Genel Müdürlüğüne de bildirilmiştir. Bugüne kadar yargıya intikal ettirilen site sayısı 411 bine ulaşmıştır. Adli süreçler takip edilmektedir. Bununla birlikte yasa dışı oyun ve sanal kumar sitelerinin yüzde 90'ının yurt dışı menşeli olması, delillendirme konusundaki eksiklikler, organize suç örgütlerinin aldığı tedbirler, soruşturma ve kovuşturma süreçlerindeki sorunlar suçla mücadeleyi zorlaştırmaktadır. Bu konuda Adalet Bakanlığına gerekli başvuru yapılmış, hukuki

mütalaa hazırlanmış ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı nezdinde kanun yararına bozma başvurusu yapılmıştır. Ayrıca, yasa dışı bahis ve sanal kumara yönelik olarak para nakline aracılık ettiği değerlendirilen bazı elektronik para kuruluşlarının yönetici ve personeli ile hesap sahipleri hakkında 2025 yılında suç duyurusu yapılmış ve davalara katılma talebinde bulunulmuştur.

Diğer yandan, Mali Suçlarla Mücadele Koordinasyon Kurulunun bu konudaki toplantılarına iştirak edilmiş, bu konudaki önerilerimiz MASAK'a bildirilmiştir. BTK'yle de toplu mesajın engellenmesi için çalışma toplantısı yapılmıştır. Bütün bu çalışmalar idaremizin yasa dışı bahis ve sanal kumarla mücadele konusunda önemli bir kamu hizmeti üstlendiğini ortaya koymaktadır.

Yeniden yapılanma kapsamında aktif hizmet kapasitesi zayıflayan toplam 15 taşra şubesi kapatılmış, şube personeli Bakanlığımıza ve diğer kurumlara görevlendirilmiştir. Merkez teşkilatına dair hizmet birimleri yeniden yapılandırılmış ve atıl şubeleri kapatılmıştır.

Sanal kumar ve izinsiz çekilişlerle ilgili olarak ihbar hattı devreye alınmıştır. Diğer yandan, özel piyango ve çekiliş başvurularının alınmasından çekilişlerin yapılmasına kadar bütün iş ve işlemlerin elektronik ortamda yürütülmesi için yazılım geliştirme çalışmaları tamamlanmıştır. Sistem en kısa sürede devreye alınacaktır.

Son olarak, idaremiz nam ve hesabına şans oyunu düzenleyen operatörlerin denetimine başlanmıştır.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; yürüttüğümüz hizmetlerle 2024 yılında hazineye 928 milyon katma değer vergisi, 451 milyon TL şans oyunları vergisi, 170 milyon TL kamu payı, toplam 1 milyar 549 milyon TL kaynak sağlanmıştır.

Millî Piyango İdaresi seksen altı yıllık faaliyet döneminde yürüttüğü kamusal görev ve hizmetler, kamuya sağladığı mali kaynaklar, eğitim, spor ve diğer alanlarda yaptığı katkılarla Türk kamu yönetiminde, ekonomik ve sosyal hayatımızda özgün bir yer edinmiştir. İdaremiz, görev alanına giren şans oyunlarını sosyal sorumluluk, sorumlu oyun ilkeleri çerçevesinde bağımlılık oluşturmayacak, aşırı oynamayı teşvik etmeyecek, küçük yaşta kişilere cazip gelmeyecek şekilde düzenlemeye gayret göstermiş, bu yaklaşımını sürdürmektedir. Şans oyunları sektöründe üstlendiğimiz izleme, kontrol, gözetim ve denetim fonksiyonumuzla, devletin vergi, idaremizin gelir kaybının önlenmesi, yasa dışı bahis ve sanal kumarla mücadele edilmesi, iştirakçilerin ve tüketicilerin hak ve menfaatlerinin korunması konularında kamu hizmeti verdiğimiz, çok yönlü katkılar sağladığımızı inanıyoruz.

İsmi, fonksiyonu, görev ve yetkileri tartışılmakla birlikte Millî Piyango İdaresi bir kamu kuruluşu olarak kendisine kanunlar ve Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle verilen görevleri yürütmektedir. İdaremiz, görevlerini bundan böyle de en etkili şekilde yerine getirmeye devam edecektir. Sunduğumuz hizmet ve faaliyetleri Sayıştayın denetim bulguları ve Sayın Komisyonunuzun görüş ve önerileri doğrultusunda daha da geliştirecek ve gerekli tedbirleri alacağız.

Bu vesileyle, Sayın Komisyonunuza ve bütün katılımcılara tekrar teşekkür ediyorum.

Saygılarımla arz ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ederim Sayın Genel Müdürüm.

Önerilerin görüşmelere başlıyoruz.

Kurumun 2021 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda 1, 2022 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda 1 öneri bulunmaktadır.

Şimdi, 2021 yılı önerilerinin görüşmelere başlıyoruz.

Kurumun 2021 yılına ait 1 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Öneri 1:

2021 Yılı Sayıştay Denetim Raporu'nda yer alan diğer bulgu ve önerilerin de yerine getirilmesi önerilir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Yanıt için buyurun.

MİLLÎ PİYANGO İDARESİ GENEL MÜDÜRÜ EKREM CANDAN - Sayın Başkanım, müsaadeniz olursa Genel Müdür Yardımcımız cevap verecek.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Tabii, buyurun.

MİLLÎ PİYANGO İDARESİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI HALİL KABADAYI - Sayın Başkanım, Değerli Komisyon üyeleri; Sayıştay denetim raporu doğrultusunda diğer bulgu ve önerilerde yer alan hususlar idaremizce yerine getirilmiştir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ederim.

Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer bulgu ve önerilerden görüşmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Böylelikle 2021 yılı önerilerinin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi 2022 yılı önerilerini görüşüyoruz.

2022 yılının 1 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Öneri 1:

2022 Yılı Sayıştay Denetim Raporu'nda yer alan diğer bulgu ve önerilerin de yerine getirilmesi önerilir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Yanıt için buyurun.

MİLLÎ PİYANGO İDARESİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI HALİL KABADAYI - Sayın Başkanım, 2022 yılına ilişkin olarak diğer bulgu ve öneriler de idaremizce yerini getirilmiştir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın üyeler, diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Böylelikle önerilerin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi geneli üzerindeki görüşmelere geçiyoruz.

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyelerimize ben söz vereceğim.

Buyurun Sayın Polat.

MAHİR POLAT (İzmir) - Sayın Başkanım, Millî Piyangonun değerli yöneticileri, değerli milletvekili arkadaşlarım; öncelikle Komisyonumuza hoş geldiniz, hepinizi selamlıyorum.

Bir zamanlar Türkiye'nin en saygın şans oyunu kurumu olan Millî Piyangoyla ilgili konuşmak üzere söz almış bulunmaktayım.

İnsanların her hafta bilet aldığı, Sayısal Loto oynandığı, zengin olmak için hayallerin kurulduğu Millî Piyango İdaresi... Eskiden yılbaşı yaklaşırken insanlar Millî Piyango bileti almak ve Sayısal Loto oynamak için birbirleriyle yarışır, bilet gişelerinin önünde uzun kuyruklar oluştururlardı; büyük ikramiyeye neler alınacağı hesaplanır, sıcak hayaller kurulurdu. Yılbaşı akşamları aileler TRT karşısına geçer, çekişi büyük bir heyecanla takip eder ve eğlenirlerdi fakat günümüzde maalesef bu güven ve heyecan yerini umutsuzluğa ve hayal kırıklığına bıraktı. Hâliyle oyunda kazanma olasılığı azalınca insanların yasa dışı bahis ve kumar oynamaya yöneldiklerini hep beraber görüyoruz bugünlerde de yaşadığımız bir sürü yasa dışı bahis operasyonlarında olduğu gibi.

Bu yasa dışı bahis ve kumar konusu ülkemizin geleceği açısından, gençlerimiz açısından, aile ve toplum yapısı açısından çok önemli. Bunu burada bir virgülle bırakacağım fakat birazdan tekrar değineceğim.

Türkiye Varlık Fonu 1/6/2020 tarihinde Millî Piyango İdaresinin yürüttüğü işlemleri artık yeni yüklenici firmanın yapacağını Millî Piyango İdaresine bildirdi fakat pandemi gerekçesiyle bu tarih 1/8/2020 tarihine ertelendi ve ağustos ayı başında lisans kapsamındaki şans oyunları yüklenici şirketler tarafından düzenlenmeye başladı. 2020 yılının Temmuz ayına kadar 297 milyon TL kâr elde eden kurum çok ciddi bir gelir kaybına uğradı ve 2021 yılında dönem kârı 4 milyon 625 bin TL'ye geriledi. Kurumun 2021 yılı sonu için hedeflediği 124 milyon dönem kârının 120 milyonu elinden alındı. İdare lisans devrini yaptıktan sonra asli faaliyetlerini görev ve hizmetler için gerekli mali kaynağı elde etmek için eşya piyangosu ve dijital şans oyunlarını tertip etmeye başladı. Elindeki mevcut işi bırakıp faaliyetlerini sürdürebilmek adına yeni alanlar yaratmaya çalışıyorsunuz. 2022 yılında 36 milyon kâr eden kurum 2023 yılında 51 milyon kâr açıkladı. 2021, 2022, 2023 yıllarının kârlarını toplasak 2020 yılının kârının üçte 1'i etmiyor, personel sayınızın azalmış olmasına rağmen. Bu bağlamda 2021 yılındaki kâr oranının azalmasındaki temel nedenler nelerdir? Lisans devri işlemlerinin kamu yararı açısından avantajları ve dezavantajları nelerdir? Millî Piyango İdaresinin kâr-zarar durumunda nasıl bir değişim yaratmışlardır? Millî Piyango İdaresinin 2020 yılında önceki gelir kalemleri nelerdi, 2020 yılından sonraki gelir kalemleri nelerdir?

Diğer bir konu, Millî Piyango çekilişinin, özelleşme sonucunda satılan biletlerin sayısındaki azalma. Aslında bu düşüşün iki nedeni var: Birincisi, özelleştikten sonraki süreçte bu işin verildiği firmaya duyulan güvenin azalması veya yok olmuş olması. Sizin de sunumda, konuşmanızda bahsettiğiniz gibi sonlandırılan bayilikler sonucunda bayi sayısının azalması, bu iki durum bir araya gelince de doğal olarak satışlara olumsuz şekilde yansıyor. 2021 yılı Raporu'nda basılan bilet sayısı 129.735 iken, dikkatinizi çekiyorum, 129.735 iken satılan bilet sayısı 40 milyon 514 bine düşüyor. Yani nereden baksanız üçte 1'e ile dörtte 1 arasında değişen rakamlara düşüyor. Bugün de aslında en büyük sorun bu çünkü insanlarda ikramiyelerin gerçek kişilere çıkmadığını hatta önceden belirlenen numaralara düştüğüne dair toplum içerisinde genel bir kanaat oluştu. Bu bağlamda, bu güven kaybıyla ilgili kurumumuzun yaptığı bir araştırma var mıdır, var ise sonuçları nelerdir? Vatandaşların güveninin kazanılması adına hangi adımlar atılmaktadır? Lisans devrinin önceki ikramiye isabet etme oranı neydi, lisans devrinden sonraki oran ne oldu?

Diğer bir konu, kurumun hazır değerler hesabındaki mevduat, altın ve dövizleri. 2020 yılında 230 milyon Türk lirası olan hazır değerleri hesabı, 2021 yılında 31 milyon Türk lirasına düşüyor. Tam lisans devri sonrası idarenin kâr azalışıyla paralel olarak o zamanki kur karşılığı olan 17,3 milyon Türk lirası karşılığı vadeli döviz tevdiatı; 3,5 milyon Türk Lirası vadesiz mevduatı; 10,1 milyon Türk lirası vadesiz döviz tevdiatı; 3,7 milyon Türk lirası ise vadesiz altın ve 2,5 bin Türk lirası ise pul hesaplarından oluşmaktaydı. Şimdi, bu lisans devri sürecinde 2020-2021 yıllarında hazır değerler tutarında 200 milyon Türk lirası bir kayıp oluşuyor. Bu bağlamda 200 milyon Türk liralık azalış kurumun faaliyet giderlerinden mi kaynaklanmıştır, yoksa lisans devri sürecinde yeni şirkete mi devredilmiştir? Kurumun bankalarda bu kadar döviz ve altın mevduatının olmasının nedeni nedir? Kurum hazır değerler hesabındaki bu azalış sonrasında kur farkı veya faiz getirisi gibi bir zarara uğramış mıdır, uğradıysa bu zarar ne kadardır?

Son olarak değinmek istediğim konu, az önce virgülle bıraktığım yasa dışı bahis. Talih oyunları ve kumar, Türkiye'de kumar ve yasa dışı bahis alışkanlığı gençler arasında hızla yayılıyor. Kumar bağımlılığı ortaokul seviyesine kadar düşmüş durumda hatta gidip okul aile birliklerine sorarsanız elinde akıllı telefonu olan her çocuğu, yasa dışı bahis sitelerini indirmiş olarak görürsünüz. Bu, toplum açısından çok ciddi bir sorun, bir baba olarak benim de evlatlarımda gördüğüm bir problem ve devletin buna hızlı bir şekilde müdahale etmesini bu toplumun bir parçası olarak buradan dile getirmiş olayım.

İnsanlar ciddi borçlar altına girdiği, kredi kart limitlerinin sıfırlandığı, kredi batağına saplandığı, tefecilerden borç alındığı ve yuvaların yıkıldığı, insanların intihar eşliğine geldiği haberlerine gece gündüz bir yenisi daha eklenirken Millî Piyangonun da maalesef internet sitesinde sanal kumar oynatıldığı, "üye ol, bonus kazan" kampanyasıyla insanların kumara teşvik edildiği, yasa dışı kumar sitelerindeki benzer oyunların Millî Piyango İdaresinin sitesinde oynatıldığı kamuoyuna yansımakta ve bu durum çok tartışılmaktadır. Millî Piyango İdaresinin sayfasına girdiğinizde "kazı kazan" başlığı altında oyunlar yasa dışı kumar sitelerindeki oyunlarla neredeyse aynı. İçişleri Bakanlığı MASAK'la birlikte pek çok operasyon gerçekleştirirken, yasa dışı kumara savaş açmışken Millî Piyango İdaresinin kendi sitesinde insanları bu oyunlara teşvik etmesi anlaşılır bir şey değildir. Devlet bir taraftan bu olaylarla savaşıyor, diğer taraftan da başka kurum eliyle yasal şekilde oynatılıyor. Kumar ve yasa dışı bahis konusunda kurumları, bizleri, vatandaşlarımızı bu bataklıktan kurtarmak için her türlü tedbiri alıp onları korumamız gerekirken sunuş konuşmanızda "İdaremizden izin alınmaksızın fiziksel veya sanal ortamda düzenlenen yasa dışı uygulamalar takip edilmekte ve gerekli idari ve adli tedbirler alınmaktadır." diyorsunuz. Yani sizden izin alınınca bu oyunlar zararsız hâle mi geliyor? Bunu anlamakta güçlük çekiyorum. Bu bağlamda, fiziki olarak müsaade edilmeyen oyunların sanal ortamda da yasaklanması gerekmez mi? Ayrıca, Türk Ceza Kanunu'na göre kumar oynatılması için yer ve imkân sağlama suç unsuru ise Millî Piyangonun şu an internet sitesinde yaptığı suç değil midir? Kurumun sanal kumar yazılımlarına lisans, ruhsat sağlamanın uygun buluyor musunuz? Bu sitelerde oynatılan oyunlarla Millî Piyango İdaresinin sitesindeki "kazı kazan" oyunları başlığı altında oyunların yasa dışı kumar sitelerindeki oyunlarla benzer olanları var mıdır, var ise bu oyunlar neden yasaklanmamaktadır? Sorularına cevap vererseniz yazılı ya da sözlü sevinirim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Polat.

Buyurun Sayın Sümer.

ORHAN SÜMER (Adana) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ben de kurumun değerli yöneticilerine çalışmalarında başarılar dilerim.

Millî Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanılmasına dair anayasal ve yasal yükümlülüklerle sahip olan bir kamu kurumu olmasına rağmen, 2021 yılı Sayıştay Denetim Raporu'nda yer alan bulgular, kurumun mali ve idari yönetiminde ciddi sorunlar yaşadığını gözler önüne sermektedir. 2021 yılı boyunca Millî Piyango İdaresi Yönetim Kurulunun toplantı ve karar yeter sayısına ulaşamaması, raporlara göre 2019'dan itibaren Yönetim Kurulunu eksik kadroyla çalışmakta, bu nedenle bütçe dâhil birçok kritik karar Genel Müdürlük makamının oluruyla alınmaktadır. Yönetim Kurulu gibi kritik bir mekanizmanın devre dışı kalması sakınca doğurmuyor mu? 2021 yılında Millî Piyango İdaresinin brüt satış hasılatı önceki yıla göre 97,8 oranında düşüşle 40,3 milyon TL'de kalmıştır. Bu, programlanan 274,5 milyon TL'lik hedefin çok altındadır. Dönem kârı da öngörülenin yüzde 96,3 altında gerçekleşmiş, şans oyunlarının lisans haklarının Türkiye Varlık Fonu aracılığıyla özel sektöre devredilmesinden sonrası Millî Piyango İdaresi ciddi bir gelir kaybına uğramış ancak bu yapısal değişiklik sonrası alternatif gelir modeli geliştirilememiş bu da kurumu ekonomik açıdan neredeyse işlevsiz hâle getirmiş. 2021 yıl içerisinde Millî Piyangonun faaliyetlerinden kaynaklı 68,4 milyon TL zarar etmesi, giderlerinin yüksek, gelirlerin ise yok denecek kadar az olmasıyla açıklanabilir. Reklam ve tanıtım harcamalarının da sifıra yakın olması kurumsal görünürlük ve faaliyet alanlarının daraldığını da göstermektedir.

Sayıştay, ayrıca iç kontrol sisteminin kurulmamasını ciddi bir eksiklik olarak da not etmiştir. 2021 sonunda sadece 507 personel istihdam etmekte olan Millî Piyango İdaresi bu kadroyla ne merkezde ne taşrada etkin bir çalışma programı yapabilmektedir. En dikkat çekici eleştirilerinden biri de kamuya ait şans oyunları gelirlerinin bir özel şirkete devredilmesi ve Millî Piyango İdaresinin düzenleyici rolünü zayıflatmakla beraber lisans haklarının devri sonrası Millî Piyango İdaresi yalnızca ikramiye ödeme ve eşya piyangosu gibi sınırlı alanlarda faaliyet göstermesidir. Devletin gelir potansiyeli özel sektörün eline bırakılmış, kamu yararı geri plana itilmiştir. Millî Piyango İdaresi, şans oyunları üzerinden elde edilen kamu gelirlerinin doğru planlanması, yönlendirilmesi ve denetlenmesi açısından önemli bir roldeyken günümüzde maalesef bu rolü büyük ölçüde kaybetmiştir.

Yine, 2022 yılı Sayıştay raporlarında Millî Piyango İdaresinin mülkiyetindeki taşınmazların bilançoda kayıtlı değerlerinin güncellenmemesi, mali tabloların gerçek durumu yansıtmadığını da göstermektedir.

Ayrıca, daha önemli bir husus var. Genel Müdürün sunumunda bahsettiği illegal bahisle mücadelede ise büyük zaafılar görülmekte. Açık kaynaklara bakıldığında, onlarca kumar oyunu sağlayan Millî Piyangoda yazılım tedarikçisi olan yabancı şirketlerin de faaliyet alanlarında kumar yazılımları ve çevrim içi kumarhane gazinosunun olduğu ortaya çıkmıştır. Bugün Millî Piyangonun internet sitesine bakıldığı zaman "Slot" adı verilen kumar oyunu oynattığı, kumar oynamanın yasal olduğu ülkelerde erişilebilen bire bir aynısına farklı isimlerle erişildiği anlaşılmaktadır. Bu oyunların yazılım tedarikçilerine bakıldığı zaman, söz konusu şirketlerin faaliyet alanları kumar yazılımları ve kazino sunucuları olarak belirlenmiştir. Yani Millî Piyangonun internet sitesi üzerinden sanal kumarhane işlettiği net bir şekilde ortaya çıkmaktadır. Bu durum Sayın Genel Müdürün "İllegal bahisle mücadele ediyoruz." söylemiyle çelişmekte midir?

Ayrıca, son üç senede satılmayan biletlere çıkan Millî Piyango bileti var mıdır? Millî Piyango oyunlarından son üç senede ne kadar gelir elde edilmiş, ne kadar ikramiye dağıtılmıştır? Son üç senede ikramiye isabet ettiği hâlde satılmayan biletler hangi bayilere gönderilmiştir? Kurum son üç senede kamuoyuna güven araştırması yapmış mıdır, sonuçları nelerdir? Yapmadıysa kurumun bu konuyla ilgili bir düşüncesi var mıdır? On-line oynatılan "Slot" tarzı oyunlardan başladığı günden bugüne kadar ne kadar kazanç sağlamıştır?

Çalışmalarınızda başarılar dilerim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Sümer.

Buyurun Sayın Tahtasız.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Sayın Başkan, Sayıştayın değerli temsilcileri, Sayın Genel Müdür ve kıymetli hazırım; herkesi saygıyla selamlıyorum.

Önce Varlık Fonuna devredilen, ardından da 2020 yılında özelleştirilen Millî Piyango İdaresinin bilanço ve netice hesaplarını görüşüyoruz. "Devlet kumar oynatır mı?" diye Millî Piyango özelleştirildi ancak diğer taraftan her vatandaşın cebine sanal kumarhane açıldı. Gençlik kumar batağında, birçok ocak, birçok aile dağıldı ve birçok insanımız maalesef yaşamına son verdi. Geçim sıkıntısı çeken vatandaşlarımız ne yazık ki şans oyunlarına yöneldi, kurtuluşu şans oyunlarında arar hâle geldi. Tabii, Hükümet durur mu, yine elini vatandaşın cebine attı ve Cumhurbaşkanı kararıyla bahis, piyango, Loto, toto ve buna benzer oyunlardan kesilen şans oyunları vergisi oranlarını yüzde 100 artırdı. Spor müsabakalarına dayalı bahislerde vergi oranı yüzde 5'ten yüzde 10'a, at yarışlarında yüzde 7'den yüzde 14'e, diğer şans oyunlarında ise yüzde 10'dan yüzde 20'ye yükseldi. Kumarı önlemek ve sıfırlamak varken maalesef Loto, Toto, Piyango gibi az bahisler varken şimdi öyle bir hâle geldik ki ilk yarıda kaç gol atılacak, golü önce kim atacak, ikinci yarı alt mıdır, üst müdür yani hiç bilmediğimiz... Hani bir tabir vardı, 2 arkadaş oturuyormuş bir şey bulamamışlar kumar oynayacak iki tane çay söylüyorlar diyorlar ki: "Bu sinek kimin şekerini önce konacak?" Yani öyle bir hâle getirdiniz ki bu memleketi insanları kumarbaz yaptınız ve "Kumar oynatmaz devlet." denilen mantıktan tam bir kumarhaneye çevirdiniz bu ülkeyi. Sunuş konuşmanızda da bahsettiniz, 2025 yılının ilk dört ayında, 2021 ve 2022 yılının tamamından fazla sayıda yasa dışı bahis sitesi engellenmiş. 2021 yılında tespit edilen yasa dışı bahis sitesi 25.322 iken bu sayı üç yılda 10 kat artarak 2024 yılında 232 bini geçmiş. Bu rakamlar bile yasa dışı bahislerle etkin mücadele edilmediğini gösteriyor. Yani Hükümetin bu memleketi nasıl bir kumarhaneye çevirdiği gözler önüne seriyor. Yani siz hiçbir zaman "Devlet kumar oynatır mı?" falan demeyin. Siz tam anlamıyla hem yasal olarak hem de yasa dışı bu memleketi kumarhane cennetine çevirdiniz. Çocuklarımızı ve gençlerimizi zehirleyen bu sanal kumar illetinden kurtulmanız için daha etkin önlemler alınması lazım. Biz Türkiye Büyük Millet Meclisinde milletvekilleri olarak "Bu konuyu araştırılıp, bu yasa dışı bahis oyunlarını ve uyuşturucu yaşının 13'e kadar düşmesini

araştırılım, komisyon kuralım, bu illetten çocuklarımızı kurtaralım." dedik ama maalesef kurtaramıyoruz. Ne yazık ki ben, Çorum ilimde yetiştirme yurdunu ziyaret ettiğimde oradaki 16-17 yaşındaki kızlarımızın maalesef uyuşturucu kullandığını, maalesef bu tür bataklığın içine yönelmiş olduğunu gördüm. Yani devletin koruması altındaki gençler bile zor durumda arkadaşlar. Bunu isterseniz Çorum ilinde bizzat gidip beraber de gözlemleyebiliriz.

Yine, konuşmanızda 2006-2025 döneminde 527.045 adet yasa dışı bahis ve sanal kumar sitesinin engellenmesi için Bilgi Teknolojileri Kurumuna bildirdiğinizi söylediniz. Bu yıllar arasında bildirdiğiniz sitelerin kaç tane engellendi? Yine, yıl yıl belirtmek kaydıyla 2006 yılından 2025 yılının ilk beş ayına kadar hangi yıl, kaç adet yasa dışı bahis ve kumar sitesi tespit ettiğinizi tablo olarak bizlere verirseniz memnun olurum.

Sayın Genel Müdür, şans oyunları özelleştirildi ancak bu oyunları izleme ve denetleme yetkisi de Millî Piyango İdaresine verildi. Ancak Sayıştayın tespitlerine göre, Millî Piyango İdaresi, bu denetim yetkisini tam beş yıldır yerine getirmiyor. Demirören ve Sisal Grubu tabiri yerindeyse piyasada istediği gibi at oynatıyor, istediği gibi yeni kumar bahis oyunları açabiliyor ve ne yazık ki kazanan daima oynatan yani kumarda kasa oluyor, halkın umutlarıyla oynuyorlar. Sayıştay "İdare tarafından, her ne kadar yüklenici firma tarafından tertip edilen Millî Piyango ve sayısal oyunlara ilişkin satış hasılatı bilgi ve raporlarına on-line olarak erişebildiği ifade edilse de yıl içinde yapılan denetimde oyun, saat, gün, hafta, ay, yıl, tarih aralığı, bayi, lokasyon ve benzeri bazlarda yapılan satış, bilet ve kolon sayısı, kazanan ve ödenen ikramiye bilgisi, bayi satış limiti ve bayilere ilişkin diğer bilgiler başta olmak üzere merkezî sistemde yer alan her türlü bilgiye ulaşılamadığı tespit edilmiştir." diyor. Peki, Sayın Genel Müdür, siz neden denetim yetkinizi kullanmıyorsunuz? Çelişkiler ve oynatılan oyunlarla ilgili çok sayıda olumsuz iddia ortadayken siz vatandaşın hakkını neden savunmuyorsunuz? Bu denetimle ilgili Millî Piyango İdaresi tam üç yıl önce Bakanlığa yönetmelik taslağıyla ilgili yazıyı göndermiş ama evrak üç yıldır orada bekliyor. Bu arada bir art niyet mi, suistimal mi var, yoksa birilerini mi koruyorsunuz? "İktidarın en önemli medya ayağını oluşturan Demirören Grubu korunup kollanıyor mu? Vatandaşın kandırılmasına göz mü yumuyorsunuz?" diye düşünmeden de edemiyoruz. Millî Piyango İdaresinin bu konuda neden ısrarcı olmadığını ve devrettiği oyunları neden uzaktan uzağa izlediğini bize açıklamanızı istiyoruz.

Sayın Genel Müdür, yaklaşık bir buçuk yıl önce bu göreve atandınız, sizden önceki Genel Müdür ise bir sene boyunca görev yaptı. 2022 Ekim-2023 Eylül arasını kapsayan önceki Genel Müdür dönemiyle ilgili bazı sorularım olacak. Ben bu iddiaları buradan sormak istiyorum. Önceki dönem Genel Müdürünüz buradaysa kendisi de cevap verebilir. Kamuda tasarruf genelgesi geçen yıl yayınlandı ancak onun öncesinde Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın çok kez tasarruf çağrısında bulunduğunu hepimiz biliyoruz. Cumhurbaşkanı tasarruf çağrısında bulunuyor ancak kamudaki israf da ne yazık ki önlenemiyor. Belki de saraydaki israftan onlar da etkileniyor "Bizde israfa devam edebiliriz." diyorlar. 2023 yılı Sayıştay Raporu'na yansıyan tespitlere göre Balgat hizmet binanıza önceki Genel Müdür döneminde birtakım tadilat, tefrişat işleri yapıldı. Önceki Genel Müdür göreve gelir gelmez ayağının tozuyla Balgat'taki binanızda makam odası katında tadilata girişmiş, bize gelen bilgiye göre Genel Müdür yardımcılarının odaları alt kata alınarak Genel Müdürünüzün makam odası genişletilmiş midir? Büyük ölçüde bir tadilat yapılmış mıdır? Makam mobilyalarının tamamı pahalı mobilyalarla değiştirilmiş midir? Yine, Kurtuluş'taki lojmanda da geniş çaplı bir tadilat ve tefrişat yapılmış mı, ciddi paralar harcanmış mıdır? Kamuda tasarruf çağrılarında kulak tıkayan önceki Genel Müdür kendi rahatı için o dönemde milyonluk tadilat ve tefrişat yaptırmış, belki de bu nedenle de görev süresi bir yıl dolmadan kendisi Genel Müdürlükten ayrılmış mıdır? Bunun da bir etkisi, bu yaptığı keyfi harcamalardan dolayı mıdır? Öncelikle kesin kaynaklardan bana ulaşan bu bilgi doğru mudur, sormak istiyorum. İkincisi, bahse konu bu dönemde Genel Müdür makam odası ve lojman tadilatı için harcanan toplam para ne kadar olmuştur? Yine, önceki Genel Müdür döneminde Balgat binanızda veya başka binanızda yapılan tadilatlar için toplamda ne kadar ödeme yapılmıştır? Bu tadilat ve tefrişat işleri ihaleyle mi, yoksa gene adrese teslim doğrudan temin yöntemiyle mi yapılmıştır? Hangi firmaya verilmiştir?

Sayın Genel Müdür, özelleştirilen şans oyunlarıyla ilgili tahsilatları sormak istiyoruz. Oyunların Sisal Şans Ortak Girişim Grubuna devredilmesinden sonra Türkiye Varlık Fonu tarafından yapılan açıklamada şu noktalara dikkat çekilmiş: Kamuya azami fayda sağlanmasının gözetildiği teklif alma sürecinin sonunda yüksek hasılat ve düşük komisyon kriterlerinde en iyi teklifi veren Sisal Şans Ortak Girişimi'nin taahhüt ettiği on yıllık hasılatın kamuya kalacak olan meblağın net bugünkü değeri en az 28 milyar 119 milyon TL olarak hesaplandı. Sisal Şans Ortak Girişimi, operasyonları bayi komisyonları da dâhil olmak üzere yüzde 9,5 komisyon oranıyla yürütecekti. Yine modelde bayilerin hem sayısı ilk iki yılda 10 bine çıkacak hem de gelirleri artacak. Şimdi sormak istiyoruz: Sisal Şans Ortak Girişimi, Millî Piyangoda elde edilen hasılatı 2020 yılı için en az 9 milyar 320 milyon TL'ye çıkarmayı taahhüt etti mi? Bu tutar 2021 yılında yüzde 20 artı enflasyon oranı kadar artacaktı, verilen bu taahhütlerin hangileri yerine getirildi, hangi beklentiler karşılandı? 2020 yılından bugüne kadar yüklenici firma hangi yıl, ne kadar hasılat rakamına ulaştı ve bu hasılatların karşılığında devlete ne kadar ödeme yaptı? Hasılatın kaynaklı alacak var mıdır? Bayilerin sayısı ilk iki yılda 10 bine ulaştı mı? 2020 yılından günümüze kadar hangi yıl, ne kadar bayi açıldı? Komisyon oranı taahhüt edildiği gibi yüzde 9,5 olarak uygulanıyor mu? Yılbaşı bilet satışları özelleştirilmeden önce kaç adet çeyrek, yarım, tam bilet olarak -ayrıntılı olarak- satılıyordu? Özelleştikten sonra bilet satışları kaç adet olmuştur? Gene onu da çeyrek, yarım, tam olarak istiyoruz. Millî Piyango biletleri neden...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sayın Tahtasız, toparlayalım.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Toparlıyorum Sayın Başkan.

Arkadaşımız da sordu, bu Millî Piyango biletlerinin kişilere, bazı kurumlara, imtiyazlı kişilere çıkarıldığıyla alakalı birçok spekülasyonlar oldu ve halkın Millî Piyangoya olan güveni zedelendi. Bizler de çocukken 1 tane ya da 2 tane çeyrek bilet alırız, belki o umutla akşam TRT'den işte, canlı yayınlanan o ekranları izlerdik ama son dönemde maalesef insanların özellikle Millî Piyangoya olan bu güveni sarsıldı. Bu konuda bir açıklamanız olacak mı?

Bir de Spor Toto, spor için kendi ilim olan Çorum'a hangi yatırımları yapmıştır? Yani ilçe ilçe istiyorum. Bir de Spor Toto üzerinden hangi ile ne yatırımlar yapmıştır?

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sayın Tahtasız, Spor Toto ile Millî Piyango...

DURMUŞ ALİ KESKİNKİLİÇ (Karabük) - Bünyamin Bey'e soracaksınız onu, burada.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Bünyamin Bey'e mi soralım, tamam, ona sormuş olalım.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sayın Tahtasız...

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) - Spor Totoyla Millî Piyangonun ne alakası var?

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sayın Tahtasız, farklı kurumlar.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Evet, arkadaşlar, teşekkür ediyoruz, çalışmalarınızda başarılar dileriz.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Evet, buyurun Sayın Sarıgül.

MUSTAFA SARIGÜL (Erzincan) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum, sağ olun.

Arkadaşlarımız sorularını yeteri kadar sordular. Benim Sayın Genel Müdürümüzden, Sayın Bakanımızdan ricam şu: Millî Piyango gerçekten önemli bir kurum. İnşallah, el birliğiyle neler yapmamız gerekiyorsa nasıl planlamamız gerekiyorsa buraya eski güvenini kazandırılabilir. Millî Piyango, o zaman gidip de Nimet Abla gişesinden bilet aldığımız bir yer. Şimdi -çok kapsamlı- özellikle bu sanal kumar, yasa dışı kumar bu konularda tedbirler alınabilirse son derece mutlu olurum. Bir ülkeyi bölmek isteyen, yıkmak isteyen hasetler, fesatlar, münafıklar ve şer güçler, önce çoluk çocuğumuzun ahlaki ve kültürel değerlerini yok ederler. O nedenle, gençliğimize sahip çıkmak, evlatlarımıza sahip çıkmak için özellikle yasa dışı kumar noktasında gerekli tedbirler alınırsa son derece mutlu olurum. Millî Piyango güven üzerine oluşan önemli bir kurumumuz. Bu güvenin eskiden olduğu gibi tekrar iyi bir noktaya gelmesi için bizim de üzerimize düşen çalışmalar varsa bunları yapmaya Sayın Genel Müdürüm hazırız. Yeter ki devletimizin önemli bir kurumunu koruyalım.

Son sorum da şu olsun: Spora çok önemli destekler verdiğinizi biliyorum, özellikle Anadolu kulüplerine destek verdiğinizi biliyorum. Son beş yılda Erzincanspor'a yaptığınız bir destek var mı ya da bu sene içerisinde Erzincanspor'a bir destek yapabilirseniz son derece mutlu olurum. Bu sorularına yazılı cevap verirseniz memnun olurum.

Teşekkür ederim, Millî Piyangoya başarılar diliyorum. İnşallah, Millî Piyangonun bir güven abidesi olarak yükselmesini çok arzu ediyorum. Devletimizin saygın kuruluşlarından bir tanesidir. Burada yapılan eleştiri ve öz eleştirileri de lütfen bir öneri olarak almanızı istirham ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Sarıgül.

Sayın Zabun, buyurun.

OSMAN ZABUN (Isparta) - Sayın Başkanım, Değerli Komisyon üyesi arkadaşlarımız, çok kıymetli kurum yöneticilerimiz; ben de yine sözüme teşekkürle başlamak istiyorum.

Ben artık kanaat getirdim, bizim muhalefet Türkiye'de iktidar olmak falan istemiyor, böyle bir derdi yok çünkü her konunun arasına böyle, vatandaşa "Bize oy vermeyin." diye mesaj sıkıştıran bir tarzları var.

MAHİR POLAT (İzmir) - Mesela?

OSMAN ZABUN (Isparta) - Bu ülkede yıllardır Sayın Cumhurbaşkanımızın ve bu ülkenin bir değer olarak ortaya koyduğu ve bu ülkenin prestijine yakışan Külliye'yi, sizin tabirinizle sarayı her cümleminin arasında lafa dolamak aslında vatandaş tarafından hiç de hoş karşılanan ve kabul gören bir yaklaşım değil.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Ayranı yok içmeye...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Hatibi dinleyelim, hatibi dinleyelim Sayın Tahtasız.

OSMAN ZABUN (Isparta) - Hiç öyle kabul gören bir yaklaşım değil, tam tersine vatandaşımız orayı benimsemiş ve bu ülkenin bir prestij merkezi olarak görmüş ve görmektedir. Siz bu şekilde devam ettiğiniz müddetçe asla iktidar olma şansınız da yok, bunu da buradan ifade etmiş olayım.

Öbür taraftan...

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Seçimi getirin de görün! Getirin de görün!

OSMAN ZABUN (Isparta) - Defalarca bunu söylediniz, defalarca bu ülkede sandık geldi.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sayın Tahtasız, hatibi dinleyim, on üç dakika siz konuştunuz.

OSMAN ZABUN (Isparta) - ...bugün kadar her seçimde "Bu sefer gidiyorsunuz." dediniz ama hiçbir şekilde sonuç değişmedi. Ben dostane tavsiye ediyorum, tavsiyede bulunuyorum; kabul edersiniz veya etmezsiniz ama bendeki kanaat bizde muhalefetin iktidar olmak gibi bir derdi yok.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Evet, buyurun Sayın Zabun, devam edin.

OSMAN ZABUN (Isparta) - Şimdi, Sayın Başkanım, özellikle tabii, bu sanal kumarla ilgili mevzu mutlaka üzerinde durulması gereken hadise. Belki Millî Piyango, bu konuyla ilgili bir mücadele süreci yürütüyor ama tabii, dünyanın gelmiş olduğu bir nokta var ve en çok gerçekten de "sosyal medya" diye tabir ettiğimiz ya da sanal yayınlar üzerinden vatandaşlara, bireylere ulaşan bu yeni durumun mutlaka ama mutlaka önüne geçilmesi gerekiyor. Yani zaman zaman özellikle "Suç işleme mecrası olmasın." diye yapmış olduğumuz tasarruflar, düzenlemeler var. Bu düzenlemeler, zaman zaman daha sert tartışmalara da sebep oluyor, işte, özgürlük mü, güvenlik mi, bu tartışmalar gündeme giriyor. Ama her ne olursa olsun, bu alandaki düzenlemelerin yapılması ve bu alan üzerinden bireylerin yaşam koşullarını olumsuz etkileyen hatta yuva yıkan durumların da ortadan kaldırılması gerekiyor.

Ben bir şey daha ifade ederek sözlerimi tamamlamak istiyorum. Alt komisyonda bulunuyorduk, özellikle alt komisyonda da konuştuk aynı şeyi ama inanın, cahilliğime verin, Millî Piyango İdaresinin ben sadece denetleme kurumu olduğunu alt komisyonda öğrendim. "Millî Piyango nedir?" diye vatandaşımıza çıksak sorsak, büyük oranda, hâlâ eskiden olduğu gibi, şans oyunları oynatan bir kurum olarak algılandığı çıkar. Burada Millî Piyango İdaresinin bugün üstlenmiş olduğu misyonun, durumun, denetim mekanizmasının daha etkin ve bilinir hâle dönüştürülmesi için bana göre isminin değiştirilmesi ve yeni bir isimle lansmanını yaparak vatandaşlara böyle bir mecranın açık olduğunu göstermesi gerekir diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyordum Sayın Zabun.

Evet, son konuşmacı olarak da Sayın Aksal, buyurun.

FATMA AKSAL (Edirne) - Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Değerli arkadaşlar, Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Bakan Yardımcım, Millî Piyango İdaresinin Genel Müdürü; ben de hepinize hoş geldiniz diyorum.

Tabii, Millî Piyango İdaresinin önemli görevleri var. Bir tanesi de yasa dışı bahis ve sanal kumar denetleme. Burada, iktidardan muhalefetten tüm arkadaşlar gündeme getirdiler konuyu ama önemine binaen ben de gündeme getirmek istiyorum. Gerçekten, bugün Türkiye'de sanal kumar çok büyük bir sorun, hazineye gelir kaybı boyutu herhâlde toplumsal boyutunun çok çok altında. Bu da gelir kaybı da önemli tabii ki ama toplumda çok ciddi travmalara yol açıyor; işte, "boşanmalara" dedi sayın vekilimiz ama intiharlara sebep olduğunu hepimiz biliyoruz. Yaptığınız çalışmalarını -yazılı olarak- gerek MASAK'la gerek Bilgi Teknolojileriyle ilgili çalışmalarınızı anlatmışsınız, yürüttüğümüz mücadeleyi anlatmışsınız. Hepimiz biliyoruz bunun en büyük sebebinin dış kaynaklı olmaları, dışarıda olmaları olduğunu ama hepimizin üzerine çok önemli görevler düşüyor hem Millî Piyango İdaresinin hem devletimizin kurumlarının hem de Türkiye Büyük Millet Meclisinde milletvekilleri olarak bizim üzerimize çok büyük görevler düşüyor. İnşallah, hep birlikte daha ciddi bir mücadele yürütür ve sanal kumarla ilgili önemli bir aşama kaydederiz diyorum.

Ben tekrar toplantının hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Aksal.

Böylece, geneli üzerindeki görüşmeleri tamamladık. Ben, sözü Sayın Genel Müdürünüze vermeden önce bazı hatırlatmalarda bulunmak istiyorum. Sayın Genel Müdürüm, sayın üyelerimizce sorulan sorulara yazılı olarak cevap verilmesi gereken konularla ilgili yanıtlarınızı tutanakların Türkiye Büyük Millet Meclisi "web" sayfasında yayınlanmasından itibaren on beş gün içerisinde bütün üyelerimize Komisyon Başkanlığımız aracılığıyla iletebilirsiniz.

Şimdi yanıtlamak için sözü size veriyorum.

Buyurun.

MİLLÎ PİYANGO İDARESİ GENEL MÜDÜRÜ EKREM CANDAN - Teşekkür ederim.

Sayın milletvekillerimize de yaptıkları katkılarından dolayı, değerli analiz ve önerilerinden dolayı teşekkür ediyoruz.

Takdir edersiniz ki çok kapsamlı sorular hem Sayıştay raporları incelenmiş hem bizim konuşma, sunuş metnimiz incelenmiş, değerlendirilmiş ve öneriler paylaşılmış. Müsaadeniz olursa not ettik, tutanaklardan da gerekli bilgileri alacağız, yazılı olarak cevaplarımızı paylaşacağız Sayın Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Evet, detaylı olarak, yazılı olarak süresi içerisinde yanıtlarsanız memnun oluruz.

Peki, teşekkür ediyorum.

Şimdi, Millî Piyango İdaresi Genel Müdürlüğünün 2021 ve 2022 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup ibraya sunacağım.

Önce 2021 yılı sonuç bölümü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Millî Piyango İdaresi Genel Müdürlüğünün 2021 yılı bilançosu ve 4 milyon 625 bin 877 Türk lirası 42 kuruş dönem kârıyla kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - İbra edenler... Etmeyenler... İbra edilmiştir.

Şimdi, 2022 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Millî Piyango İdaresi Genel Müdürlüğünün 2022 yılı bilançosu ve sıfır Türk Lirası dönem net kârıyla kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - İbra edenler... Etmeyenler... İbra edilmiştir.

Sayın Bakan Yardımcım, kurumla ilgili söylemek istediğiniz bir husus varsa buyurun.

Sözü size veriyorum.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH ERDEM CANTİMUR - Sayın Başkanım, çok değerli milletvekillerimiz; ben de beş yıl KİT Alt Komisyon Başkanlığını yaptım Millî Piyangonun, çok önemli toplantılar yaptık. Tabii, şimdi Millî Piyango özelleşti fakat şu anda Millî Piyangonun, özellikle değerli milletvekillerimizin de ifade ettiği gibi, yasa dışı bahis oyunları ve sanal kumarla olan mücadelesinin çok önemli olduğunu düşünüyorum. Her cep telefonu âdeta bir kumarhane gibi, eğer oraya çocuk da bağlansa büyük de bağlansa orada kumar siteleriyle, reklamlarıyla karşı karşıya geliyor. Bu manada, Millî Piyango İdaresinin gerçekten özel ekip kurmak suretiyle sanal kumar ve yasa dışı bahis oyunlarıyla ciddi şekilde mücadele ettiğini buradan ifade etmek istiyorum. Sayın Genel Müdürümüz rakamlarını verdi, bende de var ama hangi ülkelerden bu sanal kumar siteleri yayınlandığını kısaca ifade etmek istiyorum. ABD yüzde 54 yani sanal kumar sitelerinin yüzde 54'ü ABD'den, yüzde 17'si Ermenistan'dan, yüzde 7'si Hollanda'dan, yüzde 3'ü Almanya'dan, yüzde 2,5'i Seyşel Adaları'ndan, yüzde 2'si Kolombiya, yüzde 2'si Filipinler ve bu şekilde devam ediyor yani bu sanal kumar siteleriyle mücadelenin çok önemli olduğunu ve Millî Piyango İdaresinin bu mücadeleyi yoğun bir şekilde devam ettireceğini ifade ediyor, hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Bakan Yardımcım.

Millî Piyango idaresi Genel Müdürlüğünün 2021 ve 2022 yıllarına ait Komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Tüm katılımcılara teşekkür ediyorum.

Sayın Genel Müdürüm, ekibinize ve şahsınıza çalışmalarınızda başarılar diliyorum, kolaylıklar diliyorum.

Ara vermeden diğer kuruma geçiyoruz.

Ankara Doğal Elektrik Üretim ve Ticaret Anonim Şirketinin görüşmeleriyle devam edeceğiz.

3.- Ankara Doğal Elektrik Üretim ve Ticaret Anonim Şirketinin (ADÜAŞ) 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Değerli Komisyon üyeleri, toplantımıza Ankara Doğal Elektrik Üretim ve Ticaret Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yılı bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam ediyoruz.

Sayın Genel Müdürümüzden başlamak üzere toplantımıza katılan kurum ve Sayıştay temsilcilerimizin kendilerini Komisyonumuza tanıtmalarını rica ediyorum.

(Katılımcılar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sunumunu yapması için sözü Sayın Genel Müdürümüze veriyorum.

Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

ANKARA DOĞAL ELEKTRİK ÜRETİM VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ MUSTAFA YILMAZER - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Komisyon üyeleri, Sayın Sayıştay denetçileri, Sayın Bakanlık ve üst kuruluşların temsilcileri; sizleri şahsım ve Ankara Doğal Elektrik Üretim ve Ticaret AŞ mensupları adına öncelikle saygılarımla selamlıyorum.

Müsaadelerinizle Ankara Doğal Elektrik Üretim ve Ticaret Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü hakkında kısaca bilgi arz etmek istiyorum.

Şirketimiz 1/6/2007 tarihinde faaliyetlerine başlamış olup mülkiyetinde bulunan ancak yapılan özelleştirme işlemi sonucunda özel sektöre devredilen 9 adet elektrik üretim santralının yapılan devir sözleşmeleri kapsamında, denetlenmesi, yeni yatırımlarının onaylanması, her zaman üretime hazır bir şekilde tutulmasının sağlanması başta olmak üzere, 4046 sayılı Kanun kapsamında sürdürülen gayrimenkul özelleştirmeleri, değer tespit ve ihale çalışmaları alanlarında faaliyetlerine devam etmektedir. Söz konusu santralleri devralan şirkete bugüne kadar Kızıldere jeotermal sahasında toplam 269,9 megavat gücünde ilave tesis yapımı için, İkizdere HES'in kurulu gücünün 18,6 megavattan 27,10 megavata, Tercan HES kurulu gücünün ise 15,9 megavattan 17,4 megavata yükseltilmesine ilişkin yatırım onayı verilmiştir. Şirketimiz mülkiyetinde bulunan ancak özel sektöre devredilen elektrik üretim santrallerinin yatırım ve proje onaylarının verilmesi, denetlenmesi gibi görevlerinin yanı sıra, Özelleştirme İdaresi Başkanlığınca 4046 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesi kapsamında verilen yetkiyle muhtelif taşınmazların özelleştirmelerine yönelik değer tespit ve ihale çalışmalarını yürütmekte olup bunun dışında uzman ve deneyimli kadrosuyla, Özelleştirme İdaresi Başkanlığının talepleri doğrultusunda muhtelif konulara ilişkin araştırma, inceleme, değerlendirme raporlarının hazırlanması ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına değer tespit çalışmaları konusunda teknik destek sağlamaktadır.

Bu kapsamda şirketimizce yürütülen özelleştirme ihaleleri ve danışmanlık hizmetleri hakkında kısaca bilgi vereceğim.

Şirketimizce yürütülen özelleştirme ihaleleri kapsamında bugüne kadar elde edilen özelleştirme geliri toplam 897,21 milyon TL'dir. Şirketimizce, EXPO 2016 Antalya Fuar Alanı, Aliağa Kombine Çevrim Gaz Türbinleri Santrali, Karakuz Maden Sahası, İnebolu Limanı gibi nitelikli taşınmazlar başta olmak üzere birçok muhtelif taşınmazın değer tespit raporları ile tanıtım dokümanlarının hazırlanmasında görev almıştır. Şirketimiz, hâlihazırda, Özelleştirme İdaresi Başkanlığına çok sayıda taşınmazın değerlendirme raporunun hazırlanması konusunda danışmanlık hizmeti vermekte olup diğer kamu kurum ve kuruluşlarının da değerlendirme taleplerini karşılamaktadır. 29/5/2021 tarihli, 3923 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı kapsamında ve Özelleştirme İdaresi Başkanlığının 18/5/2021 tarihli, 7730 sayılı yazısı ve ekleriyle Türkiye Şeker Fabrikaları AŞ'ye ait atıl durumdaki, başta Ankara, Eskişehir, Konya, Bursa, Tokat olmak üzere 52 il ve 170 ilçede bulunan toplam 13,4 milyon metrekare yüz ölçümlü 911 adet taşınmaz şirketimize devredilmiş, söz konusu taşınmazlara ilişkin kamulaştırma, kiralama ve tahsis işlemleri de şirketimiz tarafından yürütülmektedir.

Şirketimiz 2023 yılı dönem sonu net kârı 415.273,34 TL olarak gerçekleşmiş olup şirketimiz deneyimli uzmanlar ve dinamik personeliyle santrallerin yeni tevsi ve modernizasyon yatırımlarında, kontrollerinde, oluşan problemlerin çözümünde ve mülkiyetinde bulunan veya devraldığı muhtelif taşınmazların özelleştirilmesiyle, danışmanlık hizmetlerinde kendisine verilen görevleri özelleştirme ilkeleri ve stratejileri doğrultusunda, saydamlık, verimlilik ve kamuya hesap verebilirlik çerçevesinde, bilimsel çalışmalar ışığında, ülke menfaatlerini gözetererek azami titizlikle yerine getirmektedir.

Sayın Başkan, Komisyon üyeleri ve kıymetli katılımcılar; Ankara Doğal Elektrik Üretim ve Ticaret Anonim Şirketi Genel Müdürlüğünün iş ve işlevleri hakkında kısaca bilgi sunmaya çalıştım.

Sözlerime son verirken Meclisimizin mümtaz temsilcilerine, siz Başkan ve üyelerine, tespit ve önerileriyle çalışmalara olumlu katkılarda bulunan Sayıştay Denetim Grup Başkan ve denetçilerine, katılımlarından dolayı kamu kuruluşları ve devlet temsilcilerine teşekkür ederim. Şahsım ve mesai arkadaşlarım adına en derin saygılarımı sunarım.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ederim Sayın Genel Müdürüm.

Şimdi önerilerin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2021 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda 1 öneri bulunmaktadır. 2022 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda bulgu ve öneri bulunmamaktadır.

2021 yılı önerilerinin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2021 yılına ait 1 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Öneri 1:

Diğer bulgu ve önerilerin yerine getirilmesi.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sayın Genel Müdürüm, yanıt için buyurun.

ANKARA DOĞAL ELEKTRİK ÜRETİM VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ MUSTAFA YILMAZER - Sayın Başkanım, öneriler yerine getirilecektir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Böylelikle önerilerin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi geneli üzerinde görüşmelere geçiyoruz.

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyemize ben söz vereceğim.

Söz almak isteyen? Yok.

Böylece geneli üzerinde görüşmeleri tamamladık.

Şimdi Ankara Doğal Elektrik Üretim ve Ticaret Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 hesap dönemine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşmeye sunacağım.

Önce 2021 yılı sonuç bölümü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Ankara Doğal Elektrik Üretim ve Ticaret Anonim Şirketinin Özelleştirme İdaresi Başkanlığının 13/5/2022 tarih ve 2022/25 sayılı Kararıyla kabul edilen 2021 yılı bilançosu ve 1.814.264,58 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - 2021 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Şimdi 2022 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Ankara Doğal Elektrik Üretim ve Ticaret Anonim Şirketinin, Özelleştirme İdaresi Başkanlığının 22/11/2023 tarih ve 2023/ÖİB-K-29 sayılı Kararıyla kabul edilen 2022 yılı bilançosu ve 3.116.595,71 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - 2022 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Ankara Doğal Elektrik Üretim ve Ticaret Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait Komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Tüm katılımcılara ben teşekkür ediyorum.

Toplantıya ara vermeden diğer kuruma geçiyoruz.

4.- Tasfiye Hâlinde Karadeniz Bakır İşletmeleri Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Değerli Komisyon üyeleri, toplantımıza Tasfiye Hâlinde Karadeniz Bakır İşletmeleri Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yılı bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam ediyoruz.

Tasfiye kurulu üyelerini ve Başkanını tanıyalım.

(Katılımcılar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sayın Kıyak, sunumu yapmanız için sözü size veriyorum.

Buyurun.

TASFİYE HÂLİNDE KARADENİZ BAKIR İŞLETMELERİ ANONİM ŞİRKETİ TASFİYE KURULU BAŞKANI NAİL KIYAK - Sayın Başkan, değerli üyeler; sözlerime başlarken sizleri şahsım ve Karadeniz Bakır İşletmeleri AŞ adına saygıyla selamlarım.

Karadeniz Bakır İşletmeleri AŞ, Karadeniz Bölgesi'ndeki bakır, bakırlı pirit, aynı zamanda bunlarla ilgili diğer cevherleri çıkarmak ve ülke ekonomisine katkıda bulunmak amacıyla 28 Mayıs 1968 tarihinde sermayesinin yüzde 49'u kamu, yüzde 51 hissesi özel sektör katılımıyla kurulmuştur. Şirketin kuruluşunu takiben yatırım sürecine başlanmış olup yaklaşık üç yılda bitirilmesi planlanan yatırımlar sekiz yılda, 1976 yılında tamamlanmış ve yatırımlar kamu tarafından finanse edilmiştir. Kuruluş maliyetlerinin beklenenden yüksek olması, üretim sürecine gecikmeli olarak başlanması, söz konusu dönemde dünyada bakır fiyatlarının negatif yönlü değişimi ve benzeri etkiler neticesinde Karadeniz Bakır İşletmelerinin bilançolarının sürekli zarar etmesi nedeniyle sermaye artışına gidilmiş ve bu artışlar sadece kamu tarafından karşılanmıştır. Sermaye artışından kaynaklı olarak kamu payı 1980'de yaklaşık yüzde 99,5'e ulaşmıştır. Karadeniz Bakır İşletmeleri 25/11/1993 tarihinde Yüksek Planlama Kurulunun 93/35 sayılı Kararıyla özelleştirilmek üzere Özelleştirme İdaresi Başkanlığına devredilmiştir. Şirket hisselerinin blok olarak satışı için 3 kez ihale düzenlenmiş ancak herhangi bir teklif alınamamıştır ve takiben özelleştirme çalışmalarına varlık satışı yöntemiyle devam edilmiştir. Kutlular İşletmesi 1996 yılında rezervin tükenmesi nedeniyle kapatılmış; Samsun İşletmesinin 2004 yılında, Murgul İşletmesinin ise 2006 yılında özelleştirme işlemleri tamamlanmıştır. Karadeniz Bakır İşletmelerinin tüm işletme ve varlıklarının özelleştirilmesinin tamamlanmasını takiben, şirketin faaliyetlerine ilişkin amaç ve konusu kalmadığından Özelleştirme Yüksek Kurulunun 2007 tarih, 2007/42 sayılı Kararıyla şirketin tasfiyesine karar verilmiştir. Tasfiye sürecinde şirketin bilançosunda yer alan aktiflerin paraya çevrilmesi, alacakların tahsili ve borçların ödenmesine ilişkin işlemler sonuçlandırılarak tasfiye süreci tamamlanmıştır. 2017 yılı sonu itibarıyla şirketin herhangi bir borcu, alacağı ve varlığı kalmamıştır. Tasfiye sürecinden sonra kalan nakit tutar ortaklara hisseleri oranında dağıtılmıştır, şirketin herhangi bir personeli kalmamıştır. 26 Mart 2018 tarihinde yapılan 2017 yılı Olağan Genel Kurul Toplantısı'nda şirketin kapatılmasına ve ticaret sicil kaydının silinmesine yönelik karar alınmış ve tasfiye işlemleri 3 Nisan 2018 tarihinde tamamlanmıştır fakat özel şahıs hissedarlar tarafından açılan davalar nedeniyle asliye ticaret mahkemesince şirketin mevcut davalarla sınırlı olmak üzere ihyasına karar verilmiş ve şirketin ihyası işlemi Ticaret Sicili tarafından 13 Şubat 2020 tarihinde yapılan tescille gerçekleştirilmiştir. Şirketin 2016, 2017 ve 2018 yılı Genel Kurul kararlarının iptaline ilişkin açılan davalardan 2016 yılı Genel Kuruluna karşı açılan dava şirketimizin lehine sonuçlanmış, Yargıtayda da onanmıştır.

Mevcut durumda hâlihazırda 2 adet davamız bulunmaktadır. 2017 ve 2018 yılı Genel Kurul kararlarının iptaline ilişkin söz konusu davalar devam etmektedir. Davaların sonuçlanması ve kesinleşmesini takiben şirketin tasfiye süreci tamamlanacaktır. Mevcut 2 adet davanın titizlikle takibi yapılarak tasfiye işlemlerinin sonuçlanması için çaba sarf edilmektedir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ederim.

Önerilerin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2021 Yılı ve 2022 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda bulgu ve öneri bulunmamaktadır. Bu nedenle geneli üzerinde görüşmelere geçiyoruz.

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyelerimize ben söz vereceğim.

Söz almak isteyen üyemiz? Yok.

Böylece geneli üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, Tasfiye Hâlinde Karadeniz Bakır İşletmeleri Anonim Şirketi 2021 ve 2022 hesap dönemine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşmeye sunacağım.

Önce 2021 yılı sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Tasfiye Hâlinde Karadeniz Bakır İşletmeleri Anonim Şirketinin 2021 yılı bilançosu ve 11 Mayıs 2022 tarihinde Tasfiye Kurulunda kabul edilmiş olan 285.019,30 Türk lirası dönem zararıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - 2021 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Şimdi, 2022 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Tasfiye Hâlinde Karadeniz Bakır İşletmeleri Anonim Şirketinin 2022 yılı bilançosu ve 11 Mayıs 2023 tarihinde Tasfiye Kurulunda kabul edilmiş olan 423.174,94 Türk lirası dönem zararıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Tasfiye Hâlinde Karadeniz Bakır İşletmeleri Anonim Şirketinin 2022 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Tasfiye Hâlinde Karadeniz Bakır İşletmeleri Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait Komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Tüm katılımcılara teşekkür ederim.

5.- Doğusan Boru Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Değerli Komisyon üyeleri, toplantımıza DOĞUSAN Boru Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketiyle devam ediyoruz.

Değerli Komisyon üyeleri, toplantımıza DOĞUSAN Boru Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yılı bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam ediyoruz.

Sayın Genel Müdürümüzden başlamak üzere toplantımıza katılan kurum ve Sayıştay temsilcilerimizin kendilerini Komisyonumuza tanıtmalarını rica ediyorum.

(Katılımcılar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Evet, sunumunu yapması için sözü Sayın Genel Müdürümüze veriyorum.

Buyurun.

DOĞUSAN BORU SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ KENAN ALKAN - Sayın Başkanım, Yönetim Kurulu Başkanımız Sayın Abdullah Bey açılış konuşmasını yapacak.

Arz ederim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Buyurun.

DOĞUSAN BORU SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKET YÖNETİM KURULU BAŞKANI ABDULLAH YASİR ŞAHİN - Sayın Başkanım, çok kıymetli Komisyonumuz; öncelikle bizleri burada ağırladığınız için teşekkür ediyoruz.

DOĞUSAN Boru Sanayi ve Ticaret AŞ, 1974 yılında, yurt dışında çalışan 180 işçi tarafından 940 milyon TL sermayeyle Erzincan'da kurulmuştur. Daha sonra gerçek kişi ortak sayısı yurt içi ve yurt dışı olmak üzere yaklaşık 3.500 kişiye ulaşmıştır. İller Bankası, Türkiye Sınai Kalkınma Bankası ve Erzincan İl Özel İdaresi tüzel kişilik ortaklıklarıyla temsil edilmiştir. Yatırımını 1984 yılında tamamlamıştır. 25 milyon ton/yıl kapasiteli bir şekilde, basınca dayanıklı 100-700 milimetre arasında serbest karışımli çimento boru eklentileri üretmeye başlamıştır. Gerçekleştirilen boru üretiminin önemli bir bölümü büyük ortak İller Bankasına, belediyelere tahsis edilmek suretiyle satılmıştır. Şirket 1996 yılına kadar kâr ederek faaliyetlerini sürdürmüş ve bu dönemlerde büyük ortaklarına ve borsadaki küçük yatırımcılarına temettü dağıtmıştır. Asbestli çimento boru pazarının yok olmasıyla şirket 2002 yılından itibaren boru üretimini durdurmuştur. Şirket 1992 yılında beton çatı kaplama ürünlerinin üretilmesinde sektörün öncü firmalarından olan İtalyan Vortex Hydra firmasından alınan 12 milyon adet/yıl kapasiteli full otomatik makinelerle ülkemizde ilk defa perlit madeninden renkli beton kiremit yatırımını yaparak üretimini gerçekleştirmiştir. Şirket, perlit içerikli, çimento esaslı renkli kiremit ürünleri ile renkli çimento esaslı yer ve duvar kaplama malzemelerini üretmektedir. Yüzde 56,9 oranında İller Bankasına ait hisseler 12/7/2007'de ve 2007/49 sayılı Özelleştirme Yüksek Kurulu Kararı'yla özelleştirme kapsam ve programına alınmıştır. Şirketimizin Erzincan'da kurulmuş olan ve şu anda gayriaktif olan Doğu Halk Holding AŞ'ye yüzde 40 oranında ortaklığı bulunmaktadır. Payları Borsa İstanbul'a kote olan, borsanın alt pazarında işlem gören şirketimizin kayıtlı sermaye tavanı 50 milyon TL ve ödenmiş sermayesi 39 milyon TL'dir. Şirketimiz Türkiye Cumhuriyeti Hazine ve Maliye Bakanlığı Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğünden 1, Türkiye Cumhuriyeti Hazine ve Maliye Bakanlığında 2, Türkiye Cumhuriyeti Hazine ve Maliye Bakanlığı Özelleştirme İdaresinden 2 olmak üzere 5 yönetim kurulu üyesi tarafından temsil edilmektedir. Şirkette 1 genel müdür vekili, 1 muhasebe müdürü, 1 pazarlama müdürü olmak üzere toplam 3 kişilik yönetim personeli ve 20 sendikali personel, ayrıca 4'ü güvenlik personeli olmak üzere 6 taşeron işçiyile birlikte toplam 29 personel çalışmaktadır. TSE belgeli ürünlerimizin satışları fabrikadan perakende olarak ve ayrıca çeşitli illerde bulunan 24 bayi tarafından gerçekleştirilmektedir. Erzincan'ın önemli sanayi kuruluşlarından biri olan DOĞUSAN Boru Sanayi ve Ticaret AŞ, ham maddesi perlit madeni olan ve yüz yıl dayanıklı çatı kaplaması ürünleriyle, yer ve duvar kaplama ürünlerinin üretim ve satış faaliyetlerine devam etmektedir.

Arz ederim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ederim.

Şimdi önerilerinin görüşmelere başlıyoruz.

Kurumun 2020 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda 1 öneri bulunmaktadır. 2022 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda bulgu ve öneri bulunmamaktadır.

Şimdi 2021 yılı önerilerinin görüşmelere başlıyoruz.

Kurumun 2021 yılına ait 1 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Öneri 1:

Diğer bulgu ve önerilerin yerine getirilmesi.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Yanıt için buyurun.

DOĞUSAN BORU SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ KENAN ALKAN - Sayın Komisyon Başkanım, değerli üyeler; diğer bulgu ve önerilerin gereği yerine getirilmiştir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum.

Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.
Diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.
Böylelikle önerilerin görüşmeleri tamamlanmıştır.
Şimdi geneli üzerindeki görüşmelere geçiyoruz.
Geneli üzerinde söz almak isteyen üyelerimize ben söz vereceğim.

Evet, buyurun Sayın Sarıgül.

MUSTAFA SARIGÜL (Erzincan) - Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; can Erzincan için son derece önemli olan, değerli olan bir kuruluşu hep beraber bugün burada müzakere ediyoruz. İnanıyorum ki DOĞUSAN'la ilgili yapacağımız bu müzakere can Erzincan'ımıza, ülkemize, inşallah hayırlı ve uğurlu olur.

Sayıştay bulgularımıza baktığımız zaman görünen şu ki özelleştirme birçok yerde çare değil. Cumhuriyetimiz kurulduğunda sanayi kuruluşları yok denecek kadar azdı, sanayi yatırımı yapacak girişimciler yoktu, o dönemde sermaye de yoktu. Devlet ekonominin içine bizzat girmek zorunda kaldı, ülkemizde bütün KİT'lerin birçoğu o dönemde kuruldu. KİT'ler ilk yıllarda oldukça başarılı oldular. Daha sonra, değişen şartlar ve koşullar içerisinde kârlılıklar, verimlilikler azaldı. Şunu bilmenizi istiyorum: Bazı iddialar oldu, devlet fabrika kurmaz, devlet çiftlik yapmaz dedik, devletin elindeki kuruluşların aşağı yukarı otuz sene öncesinden başlayarak ne yazık ki birçoğunu özelleştirdik. Serbest piyasa ekonomisi dedik, iş bulmayı, aş bulmayı, barınmayı inan ki piyasaların kaderine bıraktık. Şimdi, bakıyorum, Anadolu'da doymuyoruz, Anadolu'da geçinemiyoruz, birçok yerde iş bulamıyoruz ve inan ki barınamıyoruz. Bu "liberal sistem" dediğimiz, insanları yalnız ve inan ki korumasız bıraktı, gelir dağılımı bozuldu, gelir dağılımında inan ki arada uçurumlar oldu. Şöylesine dünyaya bakıyorum; bir tarafta zenginler var, bir tarafta fakirler var. Sadece bizde değil, bütün dünya ne yazık ki bu noktaya doğru gidiyor. Şimdi, dünya, bu noktada bir çıkış arıyor; dünya, piyasalara müdahale etmeye başladı. Can Erzincan'a şöylesine bir bakıyorum, Sümerbank İplik ve Dokuma Fabrikası vardı, can Erzincan'da birçok yurttaşım Sümerbankta çalışırdı ve Sümerbanktan emekli olurdu. Şeker fabrikası vardı, binlerce insan çalışırdı, evine ekmek götürürdü. Can Erzincan'da şeker fabrikası özelleşti, şu anda kapasitenin çok ama çok altında çalışıyoruz. Şu mantıktan uzaklaşmamız lazım: Bakıyoruz, devlet fabrika açmıyor, özel sektör birçok yerde can Erzincan'a ve Anadolu'ya gelmekte nazlanıyor. Böyle olunca ne oluyor? Anadolu'da işsizlik artıyor ve bakıyorsunuz ki yoksullukla ilgili de önemli sıkıntı var. İş açısından, aş açısından can Erzincan'daki sanayi tesislerinin mutlaka yaşaması lazım. Bu açıdan DOĞUSAN son derece önemli. Erzincan'ın bir evladı olarak DOĞUSAN'a asla ve asla siyasi olarak bakmıyorum; DOĞUSAN'a vicdani olarak bakıyorum, DOĞUSAN'a merhametle bakıyorum, DOĞUSAN'a Erzincan'ın bir evladı olarak bakıyorum. Bu nedenle de bir öneride bulunuyorum, bu önerimi Sayın Cumhurbaşkanımızla da bakanlarımızla da konuşarak hayata geçirmek için bütün çalışmalarımı yapacağım. Can Erzincan'ın esnafıyla, can Erzincan'ın sanayicisiyle, can Erzincan'ın emeklisiyle, çiftçisiyle bir araya gelmeliyiz, mutlaka bir şirket kurmalıyız. Özelleştirme İdaresiyle konuşmalıyız, can Erzincan'da bütün siyasi partiler ittifak etmeliyiz, 1 lira gibi sembolik bir rakamla, DOĞUSAN, can Erzincan halkına mutlaka devredilmeli; burada bir iş birliği yapmamız lazım. Bunun örneği var, Karabük Demir Çelik Fabrikaları 1995 yılında 1 lira gibi sembolik bir rakamla KARDEMİR olarak Karabük'lülere devredildi ve şu anda gururla ve onurla Türkiye'nin 25'inci büyük şirketi. Bunu can Erzincan'da hiçbir siyasi parti farkı gözetmeden başarabiliriz; bunu başaracak birikim de var can Erzincan'da, inan ki insan kaynağımız da var. DOĞUSAN tam otomasyon sistemle çok kaliteli bir ürün yapıyor.

Ben DOĞUSAN'da görev yapan -geçmiş dönem- Sayın Sezgin Polat'a, Genel Müdürümüze çok teşekkür ediyorum. Yeni arkadaşımız Kenan Bey'e çok teşekkür ediyorum, Sezgin Polat Bey'in görüş ve düşüncelerinden, tecrübesinden her zaman DOĞUSAN'ın yararlanacağına inanıyorum. Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Abdullah Yasir Şahin Bey devletimizde önemli kademelerde görev aldı, DOĞUSAN'a önemli katkılarda bulunacağını da biliyorum. Şunu yapmamız lazım: 12 milyon üretim kapasitesi var DOĞUSAN'ın ama şu anda 5 milyon, 6 milyon üretim var. Ürettiklerini -Allah'ımıza bin şükür- satıyorlar ama üretim kapasitesi şu anda düşük, üretim kapasitesini artırmak için oraya mutlaka kaynak aktarmamız lazım. Özelleştirme programında olduğundan dolayı da şu anda ne yazık ki bu yatırımlar yapılamıyor. Finansman ayağının, üretim ayağının, pazarlama ayağının mutlaka gözden geçirilmesi şart. Perlit çok önemli bir madde -Sayın Genel Müdür de söyledi- dona karşı dayanıklı, ısı yalıtımı çok mükemmel, ısı izolasyon malzemesi olarak da kullanılıyor, direkt çatılara serilebiliyor. Can Erzincan perlit açısından son derece zengin bir ilimiz. Bu nedenle de DOĞUSAN Erzincan için son derece önemli. Şirketimizin özelleştirme kapsamında yüzde 56'sı kamuya ait, geri kalan payları borsada işlem görüyor. Kamu hissesi 5 kez satışa çıkmış ama satılamamış. Şirkete bakıyorum, doğal gazı getirmek istiyor ama masraflarının DOĞUSAN tarafından karşılanmasını istiyor ve DOĞUSAN'da doğal gazın bulunmaması bile üzüntü verici bir olaydır. Şirket Sivas kara yoluna bitişik, 144 dönüm gibi büyük bir arazisi var, sanayi yatırımları için altyapısı var; alternatif yatırımlara son derece müsait. Şirketin sermaye yapısı güçlendirilirse yeni yatırımlarla DOĞUSAN'ın önu yüzde yüz açılacaktır.

Sayıştayın raporlarına çok teşekkür ediyorum. Ben DOĞUSAN'ın yaşamasını arzu ediyorum. DOĞUSAN'ın can Erzincan'ın olması için KİT Komisyonu Başkanımızdan, bütün milletvekili arkadaşlarımızdan destek bekliyorum. Konuyu can Erzincan'da bütün siyasi parti il başkanlarımızla da konuşacağım. DOĞUSAN'ın yaşaması ve yaşatılması gerekir. DOĞUSAN'ı Erzincan olarak geliştirmemiz ve güçlendirmemiz lazım, üretimi artırmamız lazım. Bunun için, Sayın Başkanım, hiçbir şekilde siyasi değil talebim, tamamen Erzincan'ı ilgilendiren çok değerli bir taleptir. Burada biz arzu ediyoruz ki can Erzincan'da kuracağımız şirketle DOĞUSAN'ı Karabük'te olduğu gibi can Erzincan'a inşallah mal edelim ve can Erzincan'la da hep beraber, ulusal birlikten yana olan, Erzincan'ın menfaatlerini düşünen, bütün siyasi partilerin bir araya geldiği bu güzelliği inşallah sağlamayı Allah'ım KİT Komisyonuna kısmet etsin.

DOĞUSAN'a emeği geçen bütün arkadaşlarıma çok teşekkür ediyorum, Yönetim Kurulu Başkanımıza çok teşekkür ediyorum. DOĞUSAN, Erzincan'ın önemli bir gurur kaynağıdır. Ben de Erzincanlı olmaktan ve DOĞUSAN'ı konuşmaktan gurur duyuyorum.

Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Sarıgül.

Buyurun Sayın Karaman.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) - Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım, Sayıştayımızın kıymetli denetçileri, Sayın Bakan Yardımcım, DOĞUSAN Boru Sanayi ve Ticaret AŞ'nin saygıdeğer Yönetim Kurulu Başkanı, üyeleri, Genel Müdürü, kamu kurumlarımızın katılım sağlayan değerli temsilcileri; hepinizi sevgi, saygı ve muhabbetle selamlıyorum. Toplantımıza hoş geldiniz.

Evet, konu DOĞUSAN olunca hakikaten bizim de Erzincan olarak birazcık üzüldüğümüz noktalar var, sevineceğimiz noktalar var, inşallah bunları toparlarız diyoruz.

Bugün burada ülkemizin sanayi tarihinde önemli bir yere sahip olan DOĞUSAN Boru Sanayi Ticaret AŞ'nin mevcut durumu ve geleceğe dair değerlendirmelerde bulunmak üzere bir aradayız. Şirketimiz hakkında verdiğiniz kapsamlı brifing için teşekkür ediyoruz. DOĞUSAN, 1974 yılında, yurt dışında çalışan, vatanına, milletine ve memleketine gönülden bağlı 180 fedakâr yurt dışı işçisi tarafından kurulmuş yani çok manidar bir kuruluş. Dolayısıyla daha sonra da 3.500 ortağa ulaşarak bir başarı hikâyesine dönüşmüş. O zaman, tabii, boru ürettiği için gelirleri de bir hayli iyi olan fabrika, daha sonra asbest dolayısıyla boruyu terk etmiş ve 2002 yılında boru üretimine son verilmiş; 1992 yılından itibaren ise perlit madeninden üretilen ve yüz yıl dayanıklı ömrü olan renkli beton kiremit üretimine odaklanmış. Ancak şirket uzun yıllar boyunca finansal olarak zor bir süreç yaşadı, nihayet 2021 ve 2022 yıllarında ilk kez kâr açıkladı. Bu olumlu gelişme 2021 yılında yapılan KİT Komisyonu toplantısında alınan kararlar doğrultusunda kamu kurum ve kuruluşlarıyla geliştirilen iş birliğinin bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Özellikle Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığımızın yanı sıra, TOKİ ve belediyelerimizin bu kiremitleri tavsiye etmeleri üretimin yeniden canlanmasında etkili olmuştur. Bu durumda özel bir teşekkürüm var. Kime? KİT Komisyonuna. Gerçekten burada KİT Komisyonu 2021 yılında bir tavsiye kararı aldı ve TOKİ Başkanlığımızla, Çevre, Şehircilik Bakanlığıyla, diğer kamu kuruluşlarıyla görüşmeler yaptı ve dolayısıyla artık sac yerine biz kiremit kullanmaya başladık. Niye sac kullanmıyoruz? İthal sac hakikaten paslandığı için -o yörenin havasını bozan sac- daha sonra, görüntü kirliliğine sebep olan sac yerine hafif perlit kiremidi kullanmaya başladılar. Daha sonra üniversitemizle görüşmeler yaptık, orada birtakım raporlar çıkardık ve sonuç olarak da buranın üretim yaptığı zaman satış yaptığını, bu fabrikanın ilerleme kapasitesinin olduğunu gördük ve de gerçekten o iki sene iyi gitti, daha sonraki yıllarda tekrar sıkıntıya girdi. Bunu Sayıştay çok da güzel açıklamış, ne diyor? Diyor ki: "Uzun yıllar boyunca zarar eden şirket ilk defa 2021 yılında kâr açıklamış, Türkiye'de kum yerine perlit kullanılan beton kiremit üretimini ilk kez gerçekleştiren firma rakiplerine göre daha yüksek kalitede üretim yapmasına rağmen çeşitli işletme soruları nedeniyle piyasanın artan talebine yeterince cevap verememektedir. Şirketin üretim kapasitesi tek vardiyayla sınırlı, çalışan sayısı yetersiz, personelinin yaş ortalaması oldukça yüksek, bununla birlikte çalışmayan kısımlara ait giderler bir hayli fazla. Bu noktada önerimiz şudur: Şirketin artan iç hacminin daha etkin değerlendirilebilmesi, sürdürülebilir kârlılığını koruyabilmesi için üretim birimlerinde oluşan çalışılmayan kısımlara ilişkin giderlerin sebepleri detaylı bir şekilde analiz edilmelidir." Bunu DOĞUSAN'ın yönetimi yapamaz, bunu Özelleştirme İdaresi ve Bakanlık yapar. Sayın Bakanım -siz de hoş geldiniz, siz buradayken söyleyeyim- yani gerçekten -siz de Erzincan'a çok sefer geldiniz, biliyorsunuz- DOĞUSAN, Erzincan için çok önemli bir kuruluş, asıl olan, mana tarafı da çok önemli. Yani yurt dışında çalışmış işçilerin gelip burada bir fabrika kurması, sonra onu belki bir sebeple, asbest yüzünden götürememeleri, daha sonra devletin onu ele alması ve batırılmasına biz dayanmıyoruz. Gerçekten neredeyse on beş senedir bununla uğraşıyorum, bu bizi zorluyor, hem şehirde zorluyor hem Türkiye'de zorluyor. Rica ediyorum -bir bakandan da randevu istedim- DOĞUSAN'a, kesinlikle ihtiyacı olan elemanları, yöneticileri almanız lazım. Yani özelleştirecekseniz ben özelleştirmeye çok taraf değilim. Neden? Şunun için taraf değilim: Öncelikle, biz devletin ürettiği kiremidi devlet dairelerine kabul ettirmek için devletin tarafında durabiliyoruz. Şimdi, bu özelleşince TOKİ'ye, Çevre, Şehirciliğe ya da başka devlet kurumlarına gidemeyiz. Onun için de özelleştirilmesini istemiyoruz. Karar verdik iki sene önce, dedik ki: Biz burayı çok iyi bir şekilde... İşçisini tamamlayalım, yöneticisini tamamlayalım, kâra geçirelim; bütün devlet kurumları kiremit kullansın, sacı iptal etmeyelim, biz cari açığı kapatmak için var gücümüzle çalışırken gidip saca da para vermeyelim, kendi kiremidimizi kullanalım, geliştirelim ve ihraç edelim. Bunlar özel sektör tarafından bütün dış ülkelere ihraç ediliyor. Yani eğer devlet buna sahip olsa biz dış ülkelere de ihraç ederiz. Onun için buraya bir üvey evlat muamelesi yapılmaması lazım. Buna DOĞUSAN'ın yönetiminin gücü yetmiyor. Çok çalıştım ben buna, iki sene, üç sene Bakanlığa gittik, Özelleştirmeye gittik, bir türlü oraya yeterince personel alınmadı. Benim fikrim şu: Önce buranın ihtiyaçlarını Bakanlık olarak, Özelleştirme olarak bir tespit edip hakikaten burayı çalışır hâle getirip kârlı olduğu zaman da özelleştirilir mi, güzelleştirilir mi ona bir karar veririz ama böyle sürüncemede bırakmak... Gerçekten ben bu konuyla ilgili bu sene biraz daha fazla çalışacağım. Her gün, hemen hemen her hafta Maliye Bakanlığında'yım -Allah izin verirse- bu eksiklerimizi gidermemiz lazım. Orada kurulu bir sistem var, çalışmıyor, tek vardiya çalışıyor; sipariş var, kuyruğa giriyor bayiler, "Bize kiremit, kiremit..." diye bağıyorlar. Tabii, çatı yapanlar da sacı çok beğendiği için, çabuk çabuk yaptıkları için sacı tercih ediyorlar. Sacı da ithal ediyoruz, hem cari açığımızı artırıyoruz hem havanın pasını artırıyoruz hem de görüntü kirliliğini artırıyoruz. Hakikaten perlit çok yararlı bir çatı malzemesi, bunu çok konuştuk, daha yormayayım sizi.

Çok teşekkür ederiz ama Sayın Bakanım, vallahi siz buradayken bu konuya bir el atmanız lazım. Ben geçen de Bakanlığa tekrar geldim, tekrar geldim ama bir türlü, Özelleştirme İdaresinde olduğu için... "Eleman alamıyoruz, şunu alamıyoruz..." Sanki ayet geldi yani... Bunu halledebiliriz, biraz dertliyiz yani.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Peki, çok teşekkür ediyorum Sayın Karaman.

Evet, yanıt için sözü size veriyorum.

Buyurun.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH ERDEM CANTİMUR - Şimdi, Erzincan'ımızın 2 değerli milletvekili burada öneriler getirdiler, çok teşekkür ediyorum. Ben de bir öneri getirebilir miyim?

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) - Buyurun.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH ERDEM CANTİMUR - Yani siz bir şirket kurun Erzincan'da, halka açık bir şirket; vatandaş o şirketin hisselerini satın alsın, biz de Özelleştirme İdaresi olarak devredelim, sizin olsun.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) - Bir şey söyledim Sayın Bakan, bir müsaade ederseniz... Konu şu...

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH ERDEM CANTİMUR - Yani belki daha da verimli olabilir.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) - Çok çalıştım ben buna, en çok çalıştığım konu bu. Konu şöyle; biz aslında şunu istiyoruz: Devletin kiremitlerini devlet dairelerinin çatılarına pazarlamak istiyoruz, o zaman bize kimse demeyecek ki: "Siz bunu niye pazarlıyorsunuz?" Özel sektör olmadığı için...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Şöyle...

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) - Burayı geliştirelim, Türkiye bunu kullanmaya başlasın, sonra ne yaparsanız yapın.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sayın Bakanım, Sayın Bakan Yardımcım; o zaman sayın milletvekillerimizle birlikte, sizin de bulunduğunuz bir ortamda Erzincan ilimizin -diğer Sanayi ve Ticaret Odası Başkanları olabilir- diğer ilgili kurumlarıyla bir araya gelip bir toplantı yapıp bu konudaki yol haritasını belirleyin.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) - Olur.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH ERDEM CANTİMUR - Olur inşallah.

Ben, Erzincan il koordinatörlüğü yaptım, her tarafını gezdim, kendimi de fahri milletvekili saydığım için vekillerimizle beraber kol kola çözüm ararız inşallah.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Evet, yani sayın vekillerimizin...

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) - Yok, bunu..

Başkanım, kusura bakmayın, vallahi çok dertliyim bu konuda.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Estağfurullah, konu Erzincan olunca...

Buyurun.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) - Şöyle: Yani bunu çok dağıtmaya gerek yok. Maliye Bakanlığı Özelleştirme İdaresiyle bu fabrikanın ihtiyacını verecek. Para babamdan isteyeyim, verelim yani bu çok büyük bir şey değil, 10-15 işçi alacaklar, her şey düzelecek.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Peki.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) - Almıyorlar iki senedir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - İşte, Sayın Vekilim, Sayın Bakan Yardımcımıza da söyledik, bir yol haritası belirleyip, ilgili kurumun kapasitesini artırmak, üretimini artırmak, ihtiyaçları karşılamak adına ne gerekiyorsa bir toplantı düzenleyip ona göre bir yol haritası belirleyelim, sonuç alıcı bir yol haritası...

MUSTAFA SARIGÜL (Erzincan) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Buyurun Sayın Sarigül, son olarak... Toplantıyı kapatmıştık ama tekrar söz istediniz.

MUSTAFA SARIGÜL (Erzincan) - Sayın Bakan Yardımcımız Abdullah Erdem Cantimur'a çok teşekkür ediyorum. Sayın Bakan Yardımcımız çok değerli bir görüşü, gerçekten Türkiye'de her ile lazım olacak olan çok değerli bir görüşü dile getirdiler. Kendileri milletvekili olduğu dönemde iyi ki can Erzincan'ı denetlemişler, iyi ki can Erzincan'ı teftiş etmişler ve can Erzincan'ı da son derece... Cantimur Bey, Sayın Bakanım, çok teşekkür ediyorum. Efendim, bizim para pul talebimiz yok. Sizin öneriniz çok değerli bir öneri. Bunu Başbakanımız Sayın Binali Yıldırım Bey'le de konuşarak, planlayarak hep beraber biz can Erzincan'da bir şirket kurmalıyız, bir noktaya gelmeliyiz. Bu olay siyaset ve partilerüstü ve Özelleştirme İdaresi de bize devretmeli ve biz orayı, efendim, izin verirsiniz, şahlandırmalıyız.

Sayın Bakanım, çok teşekkürler.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Peki, teşekkür ediyorum.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) - Sayın Başkan...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) - Başkanım, ne olur, vallahi...

Sayın Sarigül, şöyle: Biz burada ikimiz anlaşalım. Yani bu zaten...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sayın Karaman, kendi aranızda...

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) - Bilseydim daha önce... Bir dakika... Bitiriyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Kendi aranızda bir müzakere yapın.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) - Tamam ama gidiyor bu topluluk...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Kendi aranızda bir müzakere yapın, ben de geleyim o müzakereye, ben de olayım.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) - Başkanım, topluluk gidiyor. Bak, bu topluluk gidiyor.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Yok, ben de olacağım, ben de olacağım Sayın Karaman.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) - Tamam da benim bir şey söylemem lazım.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Evet.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) - Şimdi, şöyle, burada konu şu: Siz zaten bu firmayı Erzincan'da kurulan bir şirketten aldınız yani kurulan şirket götüremediği için siz aldınız, şimdi bir daha şirket kurmak için pazara bir girmemiz lazım, pazara girmek için de devletin biraz destek olması lazım, ondan sonra tamam.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Peki, teşekkür ediyorum, anlaşılmıştır.

Şimdi, DOĞUSAN Boru Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşmeye sunacağım.

Önce, 2021 yılı sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

DOĞUSAN Boru Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketinin 11 Mayıs 2022 tarihindeki Genel Kurulunda kabul edilen 2021 yılı bilançosu ve 1.284.525,26 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - 2021 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Şimdi, 2022 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

DOĞUSAN Boru Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketinin 30 Mayıs 2023 tarihindeki Genel Kurulunda kabul edilen 2022 yılı bilançosu ve 1.306.480,28 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - DOĞUSAN Boru Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi 2022 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

DOĞUSAN Boru Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait Komisyon toplantısı tamamlanmıştır, tüm katılımcılara teşekkür ediyorum.

Toplantıya ara vermeden Sümer Holding Anonim Şirketiyle devam ediyoruz.

6.- Sümer Holding Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Değerli Komisyon üyeleri, toplantımıza Sümer Holding Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yılları bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam ediyoruz.

Sayın Genel Müdürümüzden başlamak üzere toplantımıza katılan kurum ve Sayıştay temsilcilerimizin kendilerini Komisyonumuza tanıtmalarını rica ediyorum.

(Katılımcılar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Evet, sunumunu yapması için sözü Sayın Genel Müdürümüze veriyorum.

Buyurun.

SÜMER HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ YİNAL YAĞAN - Çok teşekkürler Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, Sayın Komisyon üyeleri, kamu kurumumuzun değerli temsilcileri; şahsım ve Holdingimin mensupları adına sizleri saygıyla selamlıyorum.

Sümer Holding Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü hakkında kısaca bilgi arz etmek istiyorum.

Malumunuz, kuruluşumuzun ilk nüvesi Sümerbank 1933 yılında kanunla kurulmuştur, 1938 yılında kamu iktisadi teşebbüsü statüsünü almıştır, 1987 yılında Bakanlar Kurulu kararıyla Sümerbankın özelleştirilmesine karar verilmiştir. 1993 yılında bankacılık kısmıyla sektörün sanayi sektöründe faaliyet gösteren kısmı birbirinden ayrılarak "Sümer Holding" adını almıştır. 2005 yılında Özelleştirme Yüksek Kurulu kararıyla Özelleştirme İdaresi Başkanlığına bağlanmıştır.

Bugüne kadar, özelleştirme kapsamında ve programında olan 11 tane devlete ait KİT, Holdingimizle birleştirilerek tüzel kişiliği sona erdirilip tasfiye edilmiş, hukuki olarak varlıkları Holdingimizi bünyesinde sürmektedir. Hâlihazırda 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun'a göre, özelleştirme kapsamında, bir kuruluş statüsünde faaliyetlerini yürütmektedir.

Sayın Başkan, sayın üyeler; Holdingimizin 2021 ve 2022 yılları faaliyetlerine ilişkin olarak kısaca bilgi arz etmek istiyorum. Holdingimizin gayrimenkullerinden 2021 yılında 389 bin TL, 2022 yılında 580 bin TL olmak üzere bu iki yılda toplam 969 bin TL ecrimisil ve kira geliri elde etmiştir. Bu ecrimisil ve kira gelirleri 2023'te 1,4 milyon TL, 2024 yılında 3,1 milyon TL, 2025 yılı Mayıs ayı sonu itibarıyla da 2,2 milyon TL'ye yükselmiştir. 2007 yılında Türkiye Demir Çelik İşletmeleri Anonim Şirketinden 3 adet maden sahası şirketimize devredilmiştir, bunlardan Malatya Hekimhan Karakuz Maden Sahası, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından işletme hakkının verilmesi yöntemiyle ihale edilmiş, ihale sonucunda 12 Kasım 2021 tarihinde D Mineral ve Madencilik Anonim Şirketi ile Özelleştirme İdaresi Başkanlığı arasında sözleşme imzalanmıştır. Bu maden sahasının 346 milyon TL bedelle, 4 Mart 2024 tarihine kadar işletilmek üzere D Mineral ve Madencilik şirketine geçici olarak devri gerçekleştirilmiştir. Diğer 2 maden sahasımız Adana Attepe'dedir. Bunlardan 2021 ve 2022 yıllarında toplam 2 milyon TL, 2023 yılında 2,6 milyon TL, 2024 yılında ise 429 bin TL olmak üzere toplam 5 milyon redevans gelir elde edilmiştir. Adana Attepe'deki maden sahaslarımızda Özelleştirme İdaresinin vermiş olduğu görev ve yetkiyle redevans ihalesine çıkılmış, 12 Kasım 2024 tarihinde başlayan süreç 17 Aralık 2025 tarihinde sonuçlandırılmış, 4 Şubat 2025 tarihinde İhsanoğulları Madencilik Şirketi ile Holdingimiz arasında redevans sözleşmesi imzalanmıştır. 10 Mart 2025 tarihinde MAPEG tarafından redevans sözleşmesi maden siciline şerh edilmiş, 11 Nisan 2025 tarihinde bu sahaslar yüzde 40 redevans payla işletilmek üzere İhsanoğulları Madencilik firmasına teslim edilmiştir. Şirketimiz bağlı ortaklar ve iştiraklerinden Türk Suudi Yatırım Anonim Şirketinin 2021 yılında gerçekleşen tasfiyesinden elde edilen 9,7 milyon TL'yle birlikte olmak üzere, 2021 yılında 23,5 milyon TL, 2022 yılında 8,1 milyon TL olmak üzere 2021-2022 yılında toplam 31,6 milyon TL temettü geliri elde etmiştir. Holdingimize ve birleştirilerek tasfiye edilen KİT'lere ait tüm arşiv işlemleri ve süregelmekte olan davalar Genel Müdürlüğümüz tarafından takip edilmektedir, izlenmektedir. Özelleştirme çalışmaları sonucunda, bugün itibarıyla, Holdingimizde 3 adet maden sahası, 1 adet bağlı ortaklık, 2'si faal, 4'ü tasfiye hâlinde 6 iştirak ve... Türkiye'nin çeşitli illerinde 7,7 milyon metrekaare yüz ölçümlü 832 adet taşınmaz olan, 27 adet tescilli markası olan, 1.803 adet dava ve icra dosyası bulunan, eski KİT'lerden devralınan yaklaşık 755 bin memur ve işçi özlük dosyası bulunan Holdingimizde toplam 109 kişi çalışmakta ve faaliyetlerini sürdürmektedir. 2025 yılı itibarıyla Holdingimizin ödenmemiş sermayesi 21,5 milyar TL, ödenmiş sermayesi 4,3 milyar TL olup bütçesi 285 milyon TL'dir.

Sayın Başkan, sayın üyeler, kamu kurumumuzun değerli temsilcileri; Sümer Holding Genel Müdürlüğünün iş ve işlemleri hakkında kısaca bilgi arz etmeye çalıştım. Sözlerime son verirken Yüce Meclisimizin mümtaz temsilcilerine, siz Başkan ve üyelerine, tespit ve önerileriyle çalışmalarımıza olumlu katkıda bulunan Sayıştay Denetim Grup Başkanı ve denetçilerine, katılımlarından dolayı kamu kurum ve kuruluşlarının değerli temsilcilerine şahsım ve mesai arkadaşlarım adına teşekkür ediyorum, saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ederim Sayın Genel Müdürüm.

Önerilerin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2021 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda 1; 2022 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda 1 öneri bulunmaktadır.

Şimdi, 2021 yılı önerilerinin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2021 yılına ait bir 1 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Öneri 1:

Diğer bulgu ve önerilerin yerine getirilmesi.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Yanıt için buyurun.

SÜMER HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ YİNAL YAĞAN - Diğer bulgu ve öneriler yerine getirilecektir, getirilmiştir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Böylelikle 2021 yılı önerilerinin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi, 2022 yılı önerilerinin görüşülmesine başlıyoruz.

2022 yılının bir 1 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Öneri 1:

Diğer bulgu ve önerilerin yerine getirilmesi.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Yanıt için, buyurun.

SÜMER HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ YİNAL YAĞAN - Diğer bulgu ve öneriler Sayıştay raporları doğrultusunda yerine getirilmiştir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer bulgu önerilerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Böylelikle önerilerin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi geneli üzerindeki görüşmelere geçiyoruz.

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyemize ben söz vereceğim.

Evet, Sayın Tahtasız, buyurun.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Sayın Başkan, Değerli Sayıştay temsilcileri, Sayın Genel Müdür ve kıymetli hazırım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün bilanço ve netice hesaplarını görüşmekte olduğumuz Sümer Holding, geçmişi 1933 yılına kadar giden, doksan iki yıllık köklü bir kurum. Bankacılık ve tekstil sektöründe bir döneme damgasını vuran, binlerce kişilik istihdam yaratan ve belirli bir yaşın üstündeki herkesin ve benim de hayatında önemli bir yeri olan Sümerbank bugün ne yazık ki sadece hatıralarda kaldı. Sümerbankın bankacılık kısmının özelleştirilmesiyle 1993 yılında "Sümer Holding" ismini alan kurum ise satıla satıla, küçüle küçüle bugünlere kadar geldi. Şeker fabrikaları, çimento fabrikaları, TÜPRAŞ, PETKİM gibi yüzlerce kurumun özelleştirilmesinden ne yazık ki Sümer Holdinge bağlı fabrikalar da nasibini aldı. Bu fabrikalar; Türkiye Yapağı ve Tiftik AŞ, Köyteks Yatırım Holding AŞ, Akdeniz AŞ, Türkiye Zirai Donatım AŞ, Turban Turizm AŞ, Türk Motor Sanayi AŞ, SEKA Kâğıt Fabrikası, Türkiye Gübre Sanayi AŞ, Türkiye Demir Çelik İşletmeleri AŞ, Sümer Halıcılık ve El Sanatları AŞ ve TEKEL gibi Türkiye'nin göz bebeği kurumlar Sümer Holdinge aitti. Az önce de DOĞUSAN fabrikasını görüşüyorduk, onu da siz "Özellikle Erzincan halkına verelim, onu da özelleştirelim, artık orası da kapansın, kurtulalım..." AKP iktidarıyla birlikte bu kurumlar satıldı, savıldı. 4046 sayılı Kanun'la özelleştirme programına alındığı 1994 yılından 2018 yılı sonuna kadar, portföyünde kayıtlı 16 bağlı ortaklık ve şirketi, 47 işletmesi, 47 iştirak hissesi, 1 markası, 3 tesisi, 6 yarım kalmış tesisi, 309 mağazası, 249 binası ve 300 arsanın hepsi özelleştirildi. Bugün gelinen noktada binlerce çalışanı olan bir kurumdan sadece 109 çalışanla deyim yerindeyse maçı idare edecek şekilde çalışan bir kurumu hâline geldi. Kurumun elinde kalanlar da özelleştirilirse doksan iki yıllık bir tarih yok olup gidecek.

Bu noktada bazı sorularımız olacak: Özelleştirme sürecinin başladığı günden bugüne kadar nereler satıldı? Elinizde hâlen satılmayı bekleyen neler kaldı, bunları ne zaman satacaksınız ve bu satışlardan ne kadar gelir elde etmeyi düşünüyorsunuz? Bugün 109 çalışanı olan Sümer Holdingin, tüm iştirakleriyle birlikte, 2003 yılında toplam kaç çalışanı vardı? 2003 yılından itibaren neler özelleştirildi ve bugünkü değerle ne kadara satıldı? Bugüne kadar satılan tesis, fabrika, arsa, hisse, bina ve diğer satılan ne varsa hepsinin bugünkü yaklaşık değeri ne kadardır? Bu sorularına açık ve net cevaplar verirseniz sevinirim.

Sayın Genel Müdür, siz bir yıl süreyle Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı da yaptınız. TÜİK'in, enflasyon rakamlarıyla oynamaya, rakamları istenildiği gibi göstermeye çalıştığını ve bu mahiyette çok üstün yetenekleri olduğunu biliyoruz. Rakamları yanlış yazma alışkanlığınızı TÜİK'ten mi edindiniz? Onun için birkaç soru soracağım. Bizlere dağıtılan Komisyon dosyasını inceledim, sunuş konuşmanıza baktım, verdiğiniz rakamların hepsi yanlış yazılmış.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALAR (Devam)

2.- Komisyon Başkanı Mustafa Savaş'ın, Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın Sümer Holding Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının geneli üzerindeki görüşmelerde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sayın Tahtasız, bu şekilde konuşma yaparak, bu şekilde söz alarak basına malzeme mi vermek istiyorsunuz? Böyle bir tarzınız mı oldu son dönemde?

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Başkanım, şimdi...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Ne demek önceki göreviyle ilgili, şimdi de...

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - TÜİK'te çalışmamış mı Sayın Başkanım?

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - İyi de çalıştı, şimdi de...

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - E, tamam.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Ama böyle bir suçlama size yakışmıyor.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Tamam, TÜİK'ten bir alışkanlık mı oldu diye soruyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Böyle bir suçlama size yakışmıyor Sayın Tahtasız.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Bakın, burada...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Lütfen...

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Ben şimdi bu konuya geleceğim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Ben her seferinde size temiz dil kullanın diyorum...

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Bakın, Genel Müdür de görebilir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - ...ama siz her seferinde inatla temiz dil kullanmamak üzerine...

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Sayın Başkan, ben temiz dil kullanıyorum. Kendisi TÜİK üyesi oldu mu, olmadı mı? "Bu alışkanlığı TÜİK'ten mi geliyor?" diye soracağım, burada da cevaplayacak, acele etmeyin.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - E, niye "O alışkanlık geliyor mu?" diye soruyorsunuz?

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Hayır, acele etmeyin...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Niye "Alışkanlık geliyor mu?" diye soruyorsunuz?

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Bakın, acele etmenize gerek yok, şimdi siz de hak vereceksiniz.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Ya, bu size yakışmıyor Sayın Tahtasız.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Bakın, sunuş konuşmanızda...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Size yakışmıyor.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Başkanım, ben neyin bana yakışıp yakışmadığını iyi bilirim, sizin buna karar vermeniz gereksiz.

III.- İHTİSAS KOMİSYONLARI (Devam)

A) Görüşmeler (Devam)

6.- Sümer Holding Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri (Devam)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Buyurun, devam edin.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Neyse... Dinleyince şimdi hak vereceksiniz.

Sunuş konuşmanızda gelirlerinizi anlatmak için Türk lirası cinsinden 14 ayrı rakam vermişsiniz, bu 14 ayrı rakamın 5 tanesi tamamen yanlış yazılmış yani yazdığınız rakamların yüzde 35'i tamamen yanlış. Örneğin, başlık ortaklık ve iştiraklerinizden elde ettiğiniz temettü gelirlerinizin rakamlarını vermişsiniz. 2021 yılında 235 milyon TL mi gelir elde ettiniz yoksa 23 milyon 500 bin TL mi gelir elde ettiniz? 2022 yılında temettü geliri 81 milyon mu, 8 milyon 100 bin mi? Burada yanlış yazılmış ya da yanlış, hatalı bir basım var. Toplam temettü geliri 316 milyon mu, 31 milyon 600 bin lira mı? Yani bunu okuyan bir kişi karar veremez. İstatistik kökenli birinin yani rakamlarla arasının iyi olması gereken birinin böyle bir yanlışlığa düşmesini ve ciddiyetsiz bir sunum yapmasını biz kabul etmiyoruz. Bize bir şeyler anlatmaya çalışmışsınız ama verdiğiniz rakamlar bin lira cinsinden mi, milyon mu, milyar mı anlamak mümkün değil. Anlamadığımız için bunları size tekrar sorduk, demek ki TÜİK'te işler böyle yürüyormuş diye de düşünmeden edemedik.

Yanlışlık olduğunu düşündüğüm ya da yanlış yazmış olmanızı dilediğim bir diğer konu da Holdinge ait taşınmazlar ve bu taşınmazlardan elde edilen kira gelirleri. Türkiye'nin çeşitli illerinde 7 milyon 730 bin metrekare yüz ölçümüne sahip 832 adet taşınmazınızın olduğunu söylüyorsunuz, buna karşın 2024 yılda elde ettiğiniz kira geliri 1 milyon 929 bin. Sayın Genel Müdür, ya verdiğiniz bu rakamlarda bir yanlışlık var ya da siz kuruma ait taşınmazları bedavaya mı kiraya verdiniz? 2024 yılı kira gelirini hesapladığımızda ortalama her bir taşınmaz için yılda sadece ve sadece 2.138 lira kira geliri elde ediyormuşsunuz gibi bir durum var. Bunu aya vurduğumuzda ise kurum taşınmazlarının aylık ortalama kirası 193 lira gibi bir komik rakam çıkıyor. Bize bu kira meselesini açıklar mısınız? Kurumun 832 taşınmazı, listedekiyle birlikte 2020 yılından itibaren hangi taşınmazından ne kadar kira aldığınız, kiracılarınızın listesiyle birlikte bu konuda bizi aydınlatırsanız seviniriz.

Çalışmanızda başarılar diliyoruz.

Başkanım, sinirlenmenize gerek yok.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARINI (Devam)

2.- Komisyon Başkanı Mustafa Savaş'ın, Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın Sümer Holding Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının geneli üzerindeki görüşmelerde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması (Devam)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sinirlenmedim. Şimdi siz çok iyi niyet okumaya başladınız son dönemde.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Ben niyet okumuyorum, burada rakamlar yazıyor, rakamlar yazıyor.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Bak, hayır, bir saniye Sayın Tahtasız, bakın, dinledik sizi. Eğer rakamlarda bir çelişki görüyorsanız o zaman bilanço'ya geri dönmeniz lazım, bu bir. İkincisi, Sayın Genel Müdürümüz burada bir sunuş yaptı, o sunuş esnasında iyi dinleyip rakamlar arasında bir çelişki olup olmadığını da irdeleyebilirsiniz, bakabilirsiniz var mı bir çelişki diye.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Ama bakın, burada verdiği bir belge var.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Evet, yazım hatası. Yazım hatası varsa ona tekrar bakarız ancak tutanaklara geçen Sayın Genel Müdürümüzün sunumu, konuşması. Ayrıca bir çelişki mi var, onu tekrar geri dönüp bilanço üzerinden de bakabilirsiniz.

Peki, teşekkür ediyorum.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - O zaman biraz daha ciddiyet diyoruz Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Bakın, olup olmadığını bilmiyoruz. Geçen sefer de bunu yaptınız, konuşmayı bitirdikten sonra böyle korsan araya giriyorsunuz, konuşmalar yapıyorsunuz. Lütfen, lütfen... Geçen sefer onu duymamıştık.

III.- İHTİSAS KOMİSYONLARI (Devam)

A) Görüşmeler (Devam)

6.- Sümer Holding Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri (Devam)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sayın Akbulut, buyurun.

İZZET AKBULUT (Burdur) - Evet, Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, çok saygıdeğer bürokratlar; ben de öncelikle hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, biz işimiz gereği hesaplara, gelir tablolarına bakarak şöyle bir değerlendirdiğimizde Sümer Holding Anonim Şirketinin çok böyle parlak bir gelir tablosunun olmadığını görüyoruz. Tabii, bunun da içeriğinin ne olduğuyla alakalı, bu zarar kalemlerinin neden bu şekilde yüksek seyrettiği ya da bu dönem net zararının her dönem oluşmasının neden olduğu konularında Kıymetli Genel Müdürümüz ve Yönetim Kurulunun Komisyonumuza açıklama yapması gerektiğini düşünüyorum çünkü şöyle baktığımız zaman 2020 itibarıyla her dönem zarar etmiş bir kurumdan bahsediyoruz yani dönem zararı olarak 2020'de 24 milyon 667 bin; 2021'de 27 milyon 995 bin; 2022'de -yükselmeye devam ediyor- 61 milyon 830 bin; 2023'te -yine zarar kalemi yükselmeye devam ediyor- 116 milyon 303 bin. Yani normalde önümüze böyle bir şirket değerlendirmesi için tablolar gelse bu şirket iyiye doğru gidiyor diye değerlendiremeyiz, mali tablolarına baktığımız zaman kötüye gidişatta olduğunu değerlendiririz. Bazı önlemler alınması gerektiğini düşünüyorum. Bu kârlılık oranlarında bir sıkıntı var mı yok mu, bu anlamda tavsiyeler veririz mali anlamda. Bu şirketin de baştan sona tavsiyeye ihtiyacı var çünkü net satışlar ile satışların maliyetine baktığımız zaman 2023 yılı dışında hiçbir yılda net satışların maliyetinden daha yüksek olduğunu izleyemiyoruz. 2020'ye bakıyoruz, net satışlarımız orada... Hadi çok geriye gitmeyeyim, döneme, incelediğimiz dönem bakalım, 2021 dönemine bakıyoruz, net satışlar 424.238, satışların maliyeti 614 bin; keza 2022'de net satışlar 420.922, satışların maliyeti 779 bin. Yani burada, az önce söylediğim gibi, normal bir şirket gibi değerlendiresek sattığı rakamla zarar eden, görüntü veren bir şirkete çok iyi şeyler söyleyemeyiz yani gerisine bakmaya bile gerek yok. Yaptığı her türlü harcama artık öz sermayeden giden bir harcama olarak değerlendirilen, eksiyeye doğru giden bir şirket olarak değerlendirilir. Bununla alakalı Yönetim Kurulunun, Kıymetli Genel Müdürümüzün herhangi bir çalışması varsa Komisyonun bilgilendirilmesi gerekir diye düşünüyorum.

Hâl böyle olunca, tabii, brüt satış kârı 2023 dışında elde edilememiş, sadece 2023'te bir düzelme söz konusu, onda bir brüt satış kârı gözüktüyor yani 1 milyon 772 bin satışlara karşılık 1 milyon 523 bin aşağıda seyreden bir satışların maliyetiyle karşı karşıyayız; onun haricinde başka hiçbir zaman net satışlar önümüzdeki tablolarda daha fazla olmamış ama o yılda da 2023'te de brüt satış kârıyla şirketin normal harcamalarını yani o faaliyet giderleri dediğimiz genel yönetim giderlerini karşılama şansı bile olmamış çünkü 249 bin lira faaliyet kârına karşılık, brüt satış kârına karşılık faaliyet giderleri 109 milyon olunca... 108 milyon orada da faaliyet zararı yazmış, gelir tablosu önümüzde. Ben Komisyona bunlarla alakalı bir bilgi vermenizi rica edeceğim.

Yine, tabii, bunları konuştuktan sonra aşağıdaki kalemler çok önemli olmuyor ama tabii, genel yönetim giderlerine değinmeden geçmemek lazım. Yine, bu genel yönetim giderlerinin bu şirket ne kadar zararda olsa da her geçen yıl artarak devam etmesi... Burada yönetsel olarak bazı önlemler alınması gerektiğini düşünüyorum. Böyle bir önlem aldıysanız, 2024'te bu başarılıysa bu konuda da Komisyona bilgi vermenizi sizlerden rica edeceğim.

Ve diğer olağan dışı gider ve zararlar... Gelir tablosunun dipnotlarına baktığımız zaman bazen karşımıza çıkıyor ama bu çalışmalarınızda biz bunu bulamadık. 12 milyon 708 bin olan diğer olağan dışı gider ve zararlar kalemi yani gelir tablosunun (j) bendindeki olağan dışı gider ve zararların üçüncü kaleminden bahsediyorum. Burada 2020'de 12 milyon 708 binden yıllar itibarıyla azalma söz konusu, burada kurumun yönetimini tebrik etmek lazım çünkü 2021'de 1 milyon 807 bine düşüyor, 2022'de aynı kalem 917 bine düşüyor, 2023'te de yine düşmeye devam edip 578 bin oluyor. Bu kalemlerdeki başarıyı nasıl sağladıysanız diğer zarar yazdıran kalemlerdeki, hesap tablolarındaki bu kalemlerde de aynı yöntemi değerlendirmeyi düşünür müsünüz? Bu konu hakkında da yine Komisyona bilgi vermenizi rica ediyorum.

Kıymetli Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarıma, saygıdeğer bürokratlara çalışmalarında başarılar diliyorum. Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Akbulut.

Böylece geneli üzerindeki görüşmeleri tamamladık.

Sayın Genel Müdürümüze söz vereceğim sayın milletvekillerinin sorularını yanıtlamak üzere.

Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

SÜMER HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ YİNAL YAĞAN - Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Yazılı olarak cevap vereceğimiz bütün sorularımıza müsaadenizle.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Peki, teşekkür ederim.

Şimdi Sümer Holding Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşmeye sunacağım.

Önce 2021 yılı sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Sümer Holding Anonim Şirketinin Özelleştirme İdaresi Başkanlığının 13 Mayıs 2022 tarih ve (2022/ÖİB-K-26) sayılı kararıyla kabul edilen 2021 yılı bilançosu ve 27 milyon 995 bin 45 Türk lirası 36 kuruş dönem zararıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - 2021 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Şimdi 2022 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Sümer Holding Anonim Şirketinin Özelleştirme İdaresi Başkanlığının 11 Mayıs 2023 tarih ve (2023/ÖİB-K-24) sayılı kararıyla kabul edilen 2022 yılı bilançosu ve 61 milyon 830 bin 333 Türk lirası 36 kuruş dönem zararıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - 2022 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Sümer Holding Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait Komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Sayın Bakan Yardımcım, söylemek istediğiniz bir husus varsa söz vereceğim size.

Buyurun.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH ERDEM CANTİMUR - Sayın Başkanım, çok değerli milletvekillerimiz; 2002 yılı sonuna geldiğimizde Sümerbankta 3 bin işçinin bankamatik işçisi olduğunu gördük biz, 3 bin işçi. Yani fabrikalar kapatılmış, özelleştirme yapılmış ve 2002 seçimlerinden sonra 3 bin işçinin bir kısmı değişik kamu kurumlarına

yerleştirildi, bir kısmı da emekli oldu. Yani bu özelleştirme meselesi bugünün meselesi değil, yıllar önce başlayan bir özelleştirme meselesidir ki bugün için Sümerbank, Sayın Genel Müdürümüzün de ifade ettiği gibi, tesislerin özelleştirilmesi sürecini yürüten ve geçmişten kalan varlıkların yönetimini yürüten bir işletme durumundadır, dolayısıyla ticari faaliyet yapmadığı için satılan malın maliyeti gibi birçok hesabın yapılması bilanço üzerinden doğru bir sonuç vermemektedir.

Ben bu toplantının hayırlı olmasını diliyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum.

Değerli Komisyon üyeleri, gündemimizi 17 Haziran 2025 Salı günü saat 14.30'da Türkiye Emlak Katılım Bankası Anonim Şirketi ile bağlı ortaklık ve iştirakleri Türk Reasürans Anonim Şirketi, Türk Katılım Reasürans Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarının bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam edeceğiz.

Toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 17.51